

Velja po pošti:
za celo leto naprej . . . K 30.—
za en mesec . . . „ 2-50
za Nemčijo celoletno . . . „ 34.—
za ostalo inozemstvo . . . „ 40.—
V Ljubljani na doma:
za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . „ 2-30
V upravi prejetan mesečno . . . „ 2.—
Sobotno . . . „ 1.—
za celo leto . . . „ 7.—
za Nemčijo celoletno . . . „ 9.—
za ostalo inozemstvo . . . „ 12.—

SLOVENEK

Inserati:
Enostolpna pettivrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
za enkrat . . . po 30 v
za dva- in večkrat . . . „ 25 „
pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.
Poslano:
Enostolpna pettivrsta po 60 v
lahaja vsak dan izvzemati nedelje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III. Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejema. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511, bosn.-herc. št. 7583. — Upravniškega telefona št. 188.

Nulla salus bello

Ljubljana, 25. julija 1917.

Jutrajsni dan bomo zaznamovali tri leta, tri težka leta, odkar se je sprožil velikanski kamen svetovne vojne in leti v globino z vso brzino in podira vse za seboj. Morje solz in bolesti in trpljenja pokriva svet, Evropo, uničuje vse sadove kulture in bije v obraz vsej humaniteti. Jutri stopimo v četrto vojno leto.

Kdo se je zavedel na dan mobilizacije vse te strašne groze, teh težkih trpljenja polnih dni bodočnosti? »Se predno bo odpadlo listje raz vej, se vrnete domov!« In trikrat je že odpadlo listje raz vej in kmalu bo v četrtič, toda vojni orkan divja z vso silo naprej, naši junaki so se zalezli mrtvi in živi pod zemljo.

Človeštvo je pokazalo jasno svojo nemoč. Sprožiti je znalo kamen, ustaviti ga ne more! In vendar so verovali v človeško moč, v človeški razum — kot vir vsega božanstva. Kristusovo poslanstvo krščanske ljubezni, Cerkev, Bog — vse to so bile za človeštvo le pravljice in samo pravljice za deco. — Človeška kultura, napredek je bila svetu, ki se je obračal od resnice, maksima. In zato smo zablodili v to strašno klanje, v to morje solz in bolesti, ki nam kliče danes, in ta klic bi moral odmevati v srcih vseh — nazaj h krščanstvu, izvoru ljubezni do bližnjega, sovražnika kakor do brata, nazaj k resnici, h Kristusu, Bogu. Le On zamore napraviti konec tej strašni zmoti, tej strašni nesreči onemoglega človeštva.

Tri težka, dolga leta imamo za seboj. Težko je bila udarjena naša slovenska zemlja! Angel smrti je šel skoraj mimo vsakega slovenskega doma in ga zaznamoval s krvjo. In naši fantje, smeh in ponos naših planin, pisano polje naših poljan, nageljev cvet naših domov, so se bojevali kakor levi. Smelo so zrlj smrti v oči! Storili so v polni meri svojo dolžnost! In zgodovina Avstrije, če bo hotela biti pravična, bo morala pisati z zlatimi črkami imena naših polkov, naših junakov. Koliko naših ljudi, najboljših ljudi, nam je leglo v grob na poljskih poljanah, v Karpatih, Donavi, Savi in Drini, ob Soči! Najlepši del naše ljubljene slovenske zemlje, naša solčna Goriška, je opustošena, poškropljena s krvjo. Stotisoč naših ljudi se potepa brez doma po svetu, umira v domotožju in čaka s hrepenenjem in bridkostjo v srcu zarje miru. Vse smo žrtvovali Slovenci, kar smo imeli, zato upamo in verujemo v lepšo

bodočnost, zato smo vredni lepše bodočnosti.

Zarja miru! Ni več daleč ta zarja, to solnce! Le še tenka meglena plast jo zakriva, le kratak čas še, težak zastor mora pasti, solnce miru mora priti. In kot prvi glasnik miru je stopil pred svet naš ljubljani mladi monarh, cesar Karel I. in je sledil zvesto klicu svetega očeta, papeža Benedikta XV., naslednika onega Kristusa, o katerem veljajo besede blagovesti: Ecce, rex pacifigus, princeps pacis, natus est nobis. — Glej, kralj miroljubja, knez miru se nam je rodil.

Danes ne stoji več pred svetom ona šibka, trhla Avstrija, katero so že oblegali razni grobokopi, ampak danes stoji pred nami sveža močna Avstrija, ki ima v sebi zdrav kal in predpogoj življenja, močna Avstrija narodov z ljudskim miroljubnim monarhom Karlom na čelu. Ta Avstrija mora živeti, ne le živeti, ta Avstrija se mora razvijati. Kot geslo našega vladarja veljajo besede, kot jih je zaklical dr. Krek v zbornici: »Vojsko vojski, mir naj živi!« In cesar hoče, naj ne živi mir samo na zunaj ampak on hoče miru tudi na znotraj, miru, sporazumenja med narodi. Zato nam je vrnil ustavno življenje, zato se je postavil sam na čelu notranje preureditve monarhije. Najvažnejši akt našega cesarja, ki nas dejansko uvaja v mirovni kongres, pa je amnestija. Vladar je spregovoril kot vladar in človek svojo carsko besedo: **Miru hočem med narodi, ljubezni, sporazumenja, konec naj bo sovražstva, odprl bom ječe, raztrgal verige trpljenja, posušil bridke in grenke solze. In osemnajstero tisočem, ki so že sklenili račun s svojim življenjem, je zasvetila nova zarja, novega upanja, novega življenja. Osemnajst tisoč se je vrnilo v naročje svojcev, v kroge raztepenih in razdejanih družin. Njihova hvaležnost, udanost in ljubezen do cesarja bo brezmejnost. V sovražnih državah zrejo na ta akt amnestije, na to novo življenje v Avstriji z začudenjem. Kje je pravljica o trhli, šibki Avstriji, pravljica o njenem razkosanju. Sovražniki sami ne verujejo več v razdejanje in razkosanje Avstrije. In liberalno angleško glasilo, znani »Manchester Guardian«, je zapisal pred dnevi besede: »Avstrija je izrazila voljo, da hoče napraviti mir v svoji hiši. Počakajmo. Če bodo narodi monarhije zadovoljeni in postanejo enakopravni člani celote, to nam mora zadostovati.«**

Tri dolga težka leta svetovne vojne imamo za seboj. In tako si želimo konec vojne, tako hrepenimo po miru. Avstri-

ja koraka s svojim cesarjem Karlom na čelu mirovnega gibanja. Avstriji zre novi preureditvi Avstrije nasproti Avstrija, kjer bodo narodi svobodni med svobodnimi, v okvirju monarhije živeli novo življenje. In novo življenje mora živeti tudi naš težko preizkušeni slovenski, jugoslovanski narod.

Z vsem srcem si želimo tega novega življenja in kličemo na ves glas po zlati zarji miru z besedami rimskega klasika Vergila:

»Nulla salus bello, pacem te poscimus omnes.« — »Ni rešitve v vojni, miru te prosimo vsi.«

Demokratska struja.

V. O enakosti vseh.

Demokratska struja napreduje tudi v smeri enakosti vseh ljudi v vsakem oziru. Tudi v tem oziru je ta struja deloma upravičena. Zares, po naravi smo vsi enaki, isti fizični in moralni zakoni veljajo za vse, vsi imamo pravico do življenja, do vzdržavanja v življenju, do zdravja in do vseh sredstev, potrebnih v dosego zadnjega vsem enako določenega namena. Na vse te okolnosti se mora postavodajstvo ozirati in s tega stališča sklepati postavbe v korist delavcev in bednikov in sploh vseh stanov. Demokratsko strujo, ki zahteva javnih koristnih naprav v omenjenih mejah, moramo le odobravati; so popolnoma v duhu krščanstva.

Toda zraven te naravne enakosti je pa tudi mnogo neizogibne, v naravi utemeljene neenakosti. Najpoprej vidimo neenakost spola, po naravi ima moški spol druge namene, kakor pa ženski; neenakost je v telesnem zdravju in v dušnih sposobnostih. Zraven pride družabna neenakost: zapovedalci in podložni; delavci, kmetje, obrtniki, trgovci, bogati in siromaki. Je li mogoče to mnogovrstno družabno neenakost popolnoma zabrisati? Ni mogoče! Pač pa jo krščanska vera ublažuje. Ona kaže na večnost, ki je naš zadnji namen; doseči ga moramo z vsemi deli vsakdanjega življenja. Iz tega sledi, da moramo vse, kar nas v življenju doleti, ceniti edino po tem, kako nam pomore za srečno večnost. Za srečno večnost pa pomaga edino le krščanska čednost, ne pa denar, visok stan, užitek. Edina čednost je pravo bogastvo. Čednost se pa navadno bolj varno in bolj gotovo razvija v nizkem stanu, v delu in trudu in zatajevanju samega sebe, kakor pa v visokem stanu, v bogastvu in uživanju. Zato je nizek stan poti križev in težav navadno veliko več vreden, kakor pa visok stan poti užitka in zabav. Ali nam ta krščanska, večno resnična misel ne bo olahkotila, celo za-

sladila vseh naravnih in družabnih neenakosti?

Napačna demokratska struja zahteva posebno enakost premoženja. Zato naj bodo skupna last vsa proizvodjalna sredstva: stroji, polja, gozdi; centralna oblast te skupnosti vodi in določuje dela, skrbi, da se proizvodi spravijo v skupne shrambe in se po tem razdeljujejo posameznikom. Tako zahteva socialna demokracija, ki tudi zahteva, da morajo vsi telesno delati in vsi zapored vsa dela opravljati, kakor določa dotična centralna oblast.

To strujo moramo zavreči, ker zahteva nemogoče stvari. V taki državi bi prenehala vsaka prostost, vladal bi najhujši absolutizem; vse bi določevala centralna oblast. Tak absolutizem skušamo sedaj ob vojnem času, toda le deloma; peče nas in mori, tolaži nas edino upanje, da bo ta absolutizem kmalu prenehal. V demokratski državi bi bil absolutizem mnogo večji in nikdar ne bi prenehal.

Pa tudi načelno je ta struja napačna. Mi branimo pravičnost zasebnega premoženja. Pač pa obsojamo prevare in odrtije; pač pa obsojamo tak razvitek društva, da se vse premoženje steka v roke maloštevilnih ljudi, dočim množice trpe in stradajo. Državne postavbe in naredbe morajo tak poguben razvoj onemogočiti. Prepoveduje ga sedma božja zapoved; odiranje sirot in vdov ter zadržavanje in odtrgovanje zaslužka delavcu prišteva Cerkev vnebovpijočim grehom; goljuf mora škodo povrniti; bogatin mora bedniku pomagati. Po teh edino pravih načelih se premoženjske razlike ne le ublaže, ampak bi se tudi bistveno zmanjšale.

Vedno bolj glasno se zahteva razdelitev velikih posestev. Na Ruskem hočejo kmetje večja posestva kar meni nič tebi nič deliti med seboj. Taka delitev ni še kratkomalo upravičena, ampak je lahko rop. Do mojega premoženja nima nikdo pravice; pač pa sem dolžan, da ga upravljam v svojo zasebno, v družinsko in v splošno korist. Seveda ako so se veleposestva tako pomnožila, da bi bilo to v veliko kvar splošni blaginji, bilo bi pač moralno dopustno, da bi javna oblast veleposestnike prisilila, naj določeni del posestva odstopijo proti primerni odškodnini brezposestnim družinam.

(Dalje.)

Trst in Italija.

Zeneva, 24. julija. V »Tribune de Geneve« razpravlja italijanski časnik Battaglini na skrivnem delujoče sile, ki rujejo proti teritorialnim željam in nadam Italije. Battaglini prihaja do zaključka, da bi imelo ljudsko glasovanje o bodoči državi pri-

LISTEK.

Svetobor.

68

Povest iz konca 11. veka. — Spisal P. Bohinjec.

(Dalje.)

XVII.

Patrijarh Friderik je nastopil svojo visoko službo z vso odločnostjo. Zavedal se je važne postojanke oglejske stolice, ki je vezala Italijo in Nemčijo, spajala in rušila napeto vez med papežem in cesarjem. Da bi pa mogel uspešno nastopiti kot tako odličen knez, je Friderik poskrbel pred vsem, da si zagotovi zanesljivo večino v kapitolju in pri oskrbnikih svojih obširnih posestev. Kanoniki so bili zvečine laške krvi, gaštaldi na gradovih pa zvečine nemškega pokolenja. Dasi so kanoniki vodili in volili v vseh važnih zadevah oglejske stolice, vendar je bil pritisek gaštaldov in vitezov na kapitelj tolik, da je skoro vselej uspešno posegel v patrijarhove zadeve. Novi patrijarh je zato hotel streti to moč gaštaldov in prvi njegov odlok je romal na Moznico. Odpovedal je patrijarh svojemu svaku oskrbništvu in postavi lza gaštalda na Moznico ministerijala Tipolda, nekdanjega oskrbnika Slovenske marke. Novi

kapitan Kojata je šel s četo vojakov na Moznico in ustrahoval seliškega grofa, ki je pobegnil v Korotan. Župana Jemca je Kojata odstavil in sklical sosednjo, ob kateri so kmetje izvolili za svojega župana domačina Repa, bivšega oproda.

Zašumelo je po gorah, pa tudi po ravnem. Nezadovoljneži so ostrmeli in omolknil.

»Ako ni prizanesel temu, ki mu je sorodnik,« so dejali, »kako bo prizanesel drugim?«

Službo dednega komornika je opravljal grof Turjaški. Patrijarh mu je odpovedal in postavil na njegovo mesto Smila, ki je bil v Friderikovi bližini. Dedni točaj je bil osojski opat Kocelin, ki je natakal prvo čašo ob slavnostnih dneh. Dedni stotnik je postal junak Magarovič in dedni maršal stari Dobrožit, ki je nosil z nepopisno zavestjo prapor pred patrijarhom. Sicer so bili vsi patrijarhovi ljudje Oglejcem popolnoma novi, toda Friderik je nakupil svojem posestvu v patrijarhoyini, da so bili povse samostojni, opravičeni in svobodni. Kot deželni knez je imel svojega finančnega ministra, vicedoma, in to je bil patrijarhov prijatelj, belinjski opat Alberik.

Vialti so seveda prišli v nemilost in ker je doslej eden izmed njih upravljal službo deželnega maršala, je patrijarh naklonil to častno službo Tipoldu, Ziznec pa se je naselil na Moznici, da igra vlogo ga-

štalda in draži svojega prijatelja, župana Repa.

Te spremembe v službah so rodile velika nasprotstva. Mnogi so kovali tajne zarote. Ali Friderik je izvršil vse te spremembe hitro, neoporečno in dosledno. Kojata je žrtvoval celo nekaj čeških oklopnikov, da je ukrotil upornike, zlasti Vialte, ki so bili znani kot cestni roparji. Patrijarh je zadelal vrzel v četi oklopnikov s samimi Slovenci. Tudi Zderad je bil vmes.

Stari ribič je nadziral poljske delavce in možil Ljutico. Dedni stotnik Magarovič se je zaveroval vanjo in Ljutica mu je dala roko in srce. Ziznec je pripeljal na svatbo Repa in Ivera in Silidona, da so obnavljali staro prijateljstvo in se spominjali veselih uric na dvorišču Koceljevega Mosburga in usodepolne klade na Moznici.

Ko so se valovi plegli, je Friderik prenovil tudi svoj kapitelj. Za izpraznjena mesta je imenoval Čehe, Korotance in Hrvate.

Patrijarh je bil radodarnih rok. Mnogo cerkva je obdaril in njegov čut pravičnosti so podložniki čutili. Bazilika ima še ohranjen božji grob iz belega marmorja — njegovo napravo.

Novi patrijarh je začel slavno vladati. Vedno več udanih src se je družilo krog njegovega prestola in vpliv Friderikove modrosti se je kazal vedno v lepši luči.

Mislil je tudi nase. Doslej je izvrševal

svoje dolžnosti lažje kot dijakon, odslej pa se je spenjala vedno više in više njegova namera, da bi prejel mašniško posvečenje. Zazelel je vršiti zvzišeni poklic katoliškega mašnika in milo se mu je storilo, da ni mogel doslej opravljati najvišjo skrivnost krščanskega bogočastja. Pripravljal se je na zakrament z iskreno molitvijo in z globokim premišljevanjem. Novi vicedom, betinjski opat, mu je bil voditelj.

Friderik je slonel na klečavniku in se oziral po sobani, ki je imela veliko slikano okno s portretom patrijarha Popona, slavnega Korotanca, čegar voditelja sta se pokrstila kot trebinska graščaka in ustanovila osojski samostan. Z respektom je gledal Friderik mladi obraz z dolgim nosom in majhnimi ustmi. Solčni žarki so ga obdajali s čarobno svetlobo in Frideriku se je zdelo, da ga obraz gleda s pomilujočim pogledom. Patrijarhova duša je bila zatopljena v globoke misli. Pred njim sta ležala na mizi dva zvezka: v enem so bili začrtani nauki tedanjega modroslovca latinske cerkve sv. Anzelma, da iz vere raste spoznanje, drugi zvezek pa je bil prepis tedaj njegovo življenje se mu je zdelo postulat njegova francoskega kanonika Rošljana, ki je učil, da nam naši splošni pojmi ne kažejo istinitih predmetov, ampak so samo v našem umu. In nekdanji oglejski kanonik Svetobor se je nagibalna Rošljano stran. Njegovo življenje se mu je zdelo postulat

padnosti naslednji uspeh: Plemenitaiš bi glasovali za Avstrijo, ker uživa njih stan tu še ugled, dočim tega v Italiji ni; duhovščina in njeni somišljeniki bi istotako glasovali za Avstrijo in ravnotako večina veletrgovcev, ker je Trst pod avstrijsko vladno važno pristanišče, dočim bi padel pod Italijo v vrsto luk tretjega razreda. Revni kmetje bi glasovali za Avstrijo, ker pripri-

sujejo porušitev njihovih hiš in opustošenje njihovega polja Italijanom, ki jih smatrajo za napadalce. Slovansko prebivalstvo končno bi glasovalo za Avstrijo, da bi ne zapadlo poitalijančenju. Pariška konferenca, ki ima razčistiti balkansko vprašanje, s katerim je vprašanje Jadranskega morja v najožji zvezi, bo za Italijane največje važnosti.

Tarnopol osvobojen. — Rusi se umikajo tudi v Karpatih.

Poraženo rusko jugovzhodno armado so pričeli preganjati tudi na karpatski bojni črti med Pazječno in kotom treh dežela. Strašne množice, ki stoje tam, se umikajo na obeh straneh Dnjestra; bijejo se najbesnejši boji z zadnjimi četami.

Severno Dnjestra se naslanjajo ruske množice na črto Monasterczyska-Bučač, južno Dnjestra pa na ceste, ki vodijo v dolino Pruta.

Severno Dnjestra so izbrili včeraj važne operativne odločbe. Zasedbo Tarnopola in ker so prišli do Trembovle, niso naši zasedli le za obrambo posebno ugodne ruske črte, marveč so si tudi zavarovali hrbet v bojih, ki se pričakujejo pri Bučaču.

Zvezne čete, ki so prodirale ob Stripi, so prekoračile včeraj črto Podhajce-Burkanov; deli 7. ruske armade so si morali severno črte Monasterczyska-Bučač šele priboriti pot proti vzhodu.

Južno Dnjestra se umika sovražnik korak za korakom v smeri Stanislavov-Tymienica; hitreje se umika sovražnikovo zunanje krilo v smeri ceste Nadvorna-Kolomeja.

Sovražnik se je pričel polagoma umikati tudi pri prelazu Jablonica do kota treh dežela.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 24. julija, Uradno:

Bojna črta maršala princa Leopolda Bavarskega.

Zmaga zahodno Tarnopola je zrušila ruski odpor med zgornjim Seretom in Tatarskim prelazom.

Nemške čete so prišle severno Trembovle na vzhodni breg Sereta. Ruske množice, ki so jih vrgli tam njim nasproti, pribojenega uspeha niso več izpremenile. Avstrijske in nemške divizije so prekoračile v bojih prostor pri Podhajcih.

Zavezniki so tudi na obeh straneh Dnjestra prodirali na celi bojni črti in ostro so pritiskali na sovražnika. Dogodki so se tako naglo menjali, da še vedno nismo mogli dognati števila ujetnikov, množine vsakovrstnega plena in pregledati in pospraviti, kar so pustili Rusi ležati na bojišču, ko so ga v begu izpraznili.

Bojna črta generalnega polkovnika a Jožefa.

Z značilno žilavostjo poizkuša rusko vodstvo, da razbremeni svoje v vzhodni Galiciji poražene armade z napadi v drugih odsekih vzhodne bojne črte. V Karpatih

lastne pameti, svojo karijero je pripisoval svojim prirojenim zmožnostim in njegovo svetovno naziranje, ki se je sukalo v srečni izognitvi boja med cesarjem in papežem, se je povzpelo do svojega viška v dosegi oglejskega patrijarhata. Uverjen je bil, da bo on vladal Evropo, plavajoč med nebom in zemljo, toda naenkrat mu je nedostalo zračnih perut in zdelo se mu je, da ne stoji samo na zemlji, ampak da se že vanjo pogreza. Še se je sklonil doli na zemljo, da se tem višje počene proti nebu, zato je hotel prejeti še mašniško posvečenje. Ali ravno ta polet na zemljo mu je zmešal pojme in zdelo se mu je, da je njegov aparat prenehal delovati.

Rorate coeli desuper et nubes pluent; aperietur terra et germinat Salvatore,«¹ je čital patrijarh v mašni knjigi, iz katere se je učil maševati za advent. Njegovo srce se je pospelo do oblakov, se je dotikalo nebes, hrepeneče prejeti Zveličarja v najsvetejši daritvi. Ali odprla se je zemlja in ni pokopala Križanega, ampak je zevala, da pogoltno Svetobora.

S strahom se je zavedal prihodnji novomašnik, da plava njegova duša brez božje pomoči, da pogreša oporo, ki je iz nebes, da ne najde milosti, brez katere ni mogoče ničesar uspešnega. Vse mu bilo pripravljeno, njegovo srce svatovo oblečeno, poučena njegova glava in očičeno njegovo osrčje, toda v daljavi se mu je svital obroček, ki je bil odtrgan od posode, mu je zeval naproti prst brez ribičevega prstana. Svetobor je stopal po vseh stopinjah do oglejskega patrijarha, je dosegel vse njegove časti, ali zavedal se je, da nima palija in prstana osamelega starčka v Salernu. Ravenski škof Vivert je izobčen od preganega poglavarja sv. cerkve in Frideriku zija nasprota taista usoda. (Dalje.)

¹ Nebesa ga rosile in oblaki dežite pravičnega; naj se odpre zemlja in rodi Zveličarja.

poizkušajo, da bi to dosegli z delnimi sunki.

V kotu treh dežela, v ozemlju Tolgyes in med dolinama Casinu in Putna so odbili včeraj več takih sunkov. Severno doline Putna so danes Rusi iznova napadli skupno z rumunskimi bataljoni.

Bojna skupina maršala plem. Mackensena.

Rusko-rumunski napadi so se zrušili na rumunskih tleh v topniškem ognju. Načelnik generalnega štaba.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 24. julija, Veliki glavni stan: Celovzhodno bojno črto med Vzhodnim in Črnim morjem značijo besni boji in velik uspeh nemškega in zveznega orožja.

Bojna črta maršala princa Leopolda Bavarskega.

Rusi so napadli zvečer

na bojni črti generalnega polkovnika pl. Eichhorna

pri Jakobovu, a uspeli niso; zjutraj je že zadržal naš uničevalni ožen napad, ki so ga bili pripravili na široki bojni črti.

Jugozahodno Dvinskega so napadli po krepki pripravi s topovi s šestimi divizijami v globokih vrstah petkrat naše črte, ki smo jih popolnoma držali. Po trdem boju moža z možem se je moral sovražnik umakniti s strašnimi izgubami.

Rusi so tudi pri Kijevu dopoldne na 5 km široki bojni črti naskočili, a smo jih odbili. Vas Krjevo je zopet naša.

Sovražnik je južno Smorgona napadel z osmimi divizijami; njih polke smo skoraj vse izpoznali po mrtvecih in ujetnikih na bojišču. Vrnile so se le razvaline.

Bojna skupina gen. polkovnika Böhm-Ermollija.

Naše operacije v vzhodni Galiciji vedno siloviteje učinkujejo; Rusi se umika tudi pred severno karpatsko bojno črto. Napredujemo na 250 km široki bojni črti od Sereta do gozdnih Karpatov.

Zmagoviti deli naših armad so priborili prehod čez Seret južno Tarnopola. Pri Trembovli smo vrgli obupne napade ruskih množic. Prekoračili smo Podhajce, Halič in črte Bistrice Solotvinske. Plena še nismo mogli pregledati.

Več divizij javlja, da so ujele po 3000 ujetnikov.

Zaplenili smo veliko topov do največjih kalibrov, železniške vlake polne prateža in streliva, oklopne vlake in avtomobile, šotore, vsakovrstno vojno orodje, vse to priča, kako hitro da se sovražnik umika.

Bojna skupina gen. polkovnika nadvojvode Jožefa.

Severno krilo se je pridružilo pokretu pričetem južno Dnjestra. Sovražnik strelja močno s topovi na celi bojni črti. Ruske sunke smo odbili na obeh straneh Bistrice in južno prelaza Tolgyes. Pomnoženemu ognju med dolinama Trotus in Putna so sledili v širokih odsekih poizkusi Rusov in Rumunov, da bi napadli. Skoraj povsod je zadržala naša bramba sovražnika v njegovih jarkih; kjer je prišel iz njih, smo ga odbili.

Danes zjutraj so se vneli tam novi boji.

Vojna skupina maršala pl. Mackensena.

Tudi ob Putni in ob Seretu so zelo močno streljali. Rusko-rumunske naskakovalne čete so večkrat napadle, a njih naskoki so se zrušili že v našem ognju.

Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

NEMSKO VEČERNO POROČILO.

Berlin, 24. julija zvečer, Veliki glavni stan:

V vzhodni Galiciji smo na široki bojni črti sledili sovražniku, ki se je umikal med Seretom in Karpati.

V Karpatih, v dolinah Suzita in Putna so se bili podnevi boji, sovražnik je pridobil krajne uspehe.

Rusko uradno poročilo.

23. julija: Jugozahodno Dvinskega so na obeh straneh streljali s topovi. V smeri proti Vilni pri trgu Kvevo in bolj severno od tam so napadle naše čete sovražnika in zasedle del njegovih postojank južno odseka Cari Nogoriči; mestoma so vdrle tri vrste globoko v sovražne postojanke in ujele nad 1000 Nemcev. Na izrabo morebitnega uspeha je pričelo vplivati, ker nekateri oddelki niso vztrajni in so moralno slabi. Pohvaliti se mora hrabrost častni-

kov, katerih so padale cele množice, ko so izpolnjevali svojo dolžnost. Ob zgornjem Seretu so streljali od Zalošč do Tarnopola. Južno Tarnopola je sovražno topništvo pri Brijezovici Veliki besno obstreljevalo. Med rekami Seret, Stripa in Zlota Lipa je nadaljeval sovražnik svojo ofenzivo in zasedel vasi Nastazov, Bjenjava ob Stripi in Slaventin. Ubit je bil načelnik divizijskega štaba podpolkovnik Dold, ki je urejeval čete.

Na rumunski bojni črti v smeri Kezdil-Vasarhely-Focsani in Brajli topniški boj.

Avstrijska podrobna poročila o bojih z Rusi.

Dunaj, 24. julija. (K. u.) Vojni tiskovni stan:

Zavezniške čete, ki prodirajo med Seretom in Zloto Lipo na jugu proti Dnjestru, so oddaljene komaj dan hod od železniške črte Monasterczyska-Bučač. Zasedli smo zopet svoje stare postojanke tik zahodno Stanislavova. Drobiti se je pričela tudi v gozdnih Karpatih tista ruska bojna črta, ki se strne s stanislavsko kotlino. Rusi in Rumun sta pa zato brez uspeha napadla bolj južno v kotu treh dežela v prelazu Tölgjös, dalje med dolinama Putna in Casinu. Rusko-rumunske napade v Rumuniji je že zadržal ožen naših topov.

Osvojeno ozemlje severno Dnjestra je rodovitna, črna zemlja, ki večinoma ni obdelana. Na njej raste plevel. Osvojene ruske postojanke se v tehničnem oziru ne morejo primerjati z našimi; zanemarjene so; tudi ceste so Rusi zanemarjali.

Nemško podrobno poročilo o bojih z Rusi.

Berlin, 24. julija, Wolff javlja: Naše čete so 23. julija v vzhodni Galiciji kakor prejšnje dni sledile sovražniku, ki se je umikal. Rusko umikanje se vedno bolj širi. Umikajoče ruske čete se niso mogle resno upreti niti ob Seretu juž. od Tarnopola; zbirati so se pričele šele vzhodno od Sereta. Z izredno težkimi izgubami za Ruse smo odbili napad močnih sovražnih množic ob cesti Trembovle-Mikulince, 20 km južno od Tarnopola; napad so podpirali oklopni avtomobili.

Tudi ob cesti Burkanov-Podhajce, 15 km južno železniške proge Kozova-Tarnopol, smo zrušili sovražni odpor. Naše čete so popoldne 23. julija južno Dnjestra prekoračile že v široki bojni črti Lukvo, zvečer so dosegle stare postojanke ob Bistrici. Vzeli smo zopet važno železniško križišče Halič; prekoračili smo Bistrico Solotvinsko. Ponoči na 23. t. m. je močno deževalo; včeraj podnevi se je večkrat odtrgal oblak. Neugodno vreme ni moglo zadržati brzine našega pohoda. Naše čete, ki so v dežju prenočile na golih tleh, so ravno tako krepko kakor prejšnje dni napredovale in so s staro napadalno svežostjo podile sovražnika. Plena topov, strojnih pušk, metalcev min, oklopnih voz, streliva in vojnega orožja ni mogoče pregledati. Na kolodvoru Kozova smo zaplenili do 15 topov, v gozdu južno od Litipsina šest 28 do 30 cm topov in železniški top najtežjega kalibra.

V osvojenem ozemlju so zaplenile zmagovite čete ne glede na strašne množine živil tudi bogato žetev in veliko živine.

Medtem ko se na jugovzhodu ruske armade v najširši črti umikajo, krvave dalje v boju brez nade tiste ruske divizije, ki so jih pognali v boj južno Smorgona, pri Krevu, jugovzhodno Dvinskega in pri Jakobovu.

Zmagovite naše operacije v vzhodni Galiciji so 23. julija vznemirile tudi bojno črto od Karpatov do Donave. V Karpatih se je južno žage pri Novem Izkaniju po skrajno besnem uničevalnem ognju zrušil v našem uničevalnem ognju izvedeni napad sovražne pehote.

Prostor severno Bistrice in na obeh straneh La Catrinada je sovražnik besno obstreljeval s topovi; ožen je postal zvečer zelo besen. Bataljon, ki je izpadel, je obležal v našem ognju. Isto usodo so doživeli sovražni napadalni poikusi južno doline Suzite, severno ceste Oitoz in Pravile.

Na rumunski bojni črti so živahno streljali sovražni topovi, posebno v Dobrudži in zahodno od Donave, kjer se je zvišalo streljanje v bobneči ožen. Ruske napade je zadržal naš obrambni ožen. Naš topniški ožen je zagrabil pri Braniceji sovražno konjenico in jo razkropil. Od 5. ure zjutraj 24. julija obstreljujejo z bobnečim ognjem izliv Rijnnikula.

Tarnopolska predmestja v naših rokah.

Iz vojnega tiskovnega stana poročajo:

Čete so pozne noči zasedovale umikajočega se sovražnika in zasedle predmestja v Tarnopolu.

Letalci veliko pripomorejo, da je zmeda v ruskih vrstah še večja; kadar koli se prikaže zračno brodoge, se razkrope Rusi v divjem begu na vse strani. Kolodvor v Tarnopolu, kjer Rusi v največji naglici nakladajo vojno blago, smo zopet najučinkovitejše bombardirali.

Doslej smo uplenili vsega skup 47 topov.

Ujetnikov, ki se z vseh strani zgriinjajo na zbirališča, doslej še ni bilo mogoče prešteti.

Od nekaterih čet vojaki trumoma dezertirajo, tako od gardnega polka Volynski, kjer je pobegnilo 180 mož; polk se ni bil hotel pokoriti povelju na napad, nakar so ga razpustili in vojake uvrstili v druge čete. Častniki si mnogokrat prizadevajo ustaviti moštvo s tem, da sami dajejo zgled najpožrtvovalnejšega junaštva, s čimer se pojašnujejo težke ruske izgube na častnikih.

Jedro 11. armade se po mojstrskem sunku pri Zborovu čim dalje tem bolj razkraja. Prizadeta je že tudi 7. armada na njenem južnem krilu; tudi tu se fronta že drobi.

Tarnopol osvobojen.

London, 23. julija. (K. u.) Reuter je izvedel, da so nemške čete zasedle Tarnopol. (Uradna poročila še ne poročajo o zavzetju Tarnopola. Nasprotno se pa iz vojnega tiskovnega stana poroča, da so naše čete v posesti tarnopolskega predmestja, Op. ur.)

Mesto Tarnopol, sedež okrajnega glavarstva, okrožnega in okrajnega sodišča ter okrajnega finančnega ravnateljstva, je štel v mirnem času približno 130.000 prebivalcev. Tarnopol so Rusi zasedli takoj v začetku vojske dne 23. avgusta 1914.

Sestanek dveh cesarjev.

Dunaj, 24. julija. (K. u.) Cesar je obiskal včeraj nemško južno armado. Ko je vladar izvedel, da bo prišel pred njegovim odhodom na vzhodno gališko bojno črto nemški cesar, je zapovedal cesar Karel, ki radi ruinih državnih poslov ni mogel odgoditi svojega povratka na Dunaj, naj njegov vlak obstane na postaji Podgorce, da more stisniti svojemu prijatelju in zavezniku na avstrijskih tleh roko. Cesar Viljem je tudi v Podgorcih prekinil svojo vožnjo. Oba vladarja sta se zelo priščno pozdravila, četrt ure sta se zelo živahno razgovarjala. Po prisrčnem slovesu se je peljal cesar Viljem na bojišče, cesar Karel pa domov. Zunanjemu ministru grofu Czerninu je bilo naročeno, naj spremlja nemškega cesarja med vožnjo na bojišče.

Rusi izpraznjujejo Stanislavov.

Rotterdam, 24. julija. Morningpost javlja iz Petrograda: Ruske civilne oblasti zapuščajo Stanislavov. Petrograjske banke preklicujejo vsa nakazila v Črnovice.

Strašne ruske izgube.

Dunaj, 24. julija. »8 Uhr Blatt« javlja z ruske meje: V Odso so prišli ostanki 164. ruske pehotne divizije, ki so se bili pri Kalušu z avstrijskimi in z nemškimi četami. Izgube so bile grozne. Z ozirom na strašna poročila vojakov so se zbrali mornarji, delavci in vojaki, ki so zahtevali, naj ustrelje Kerenskoga in druge meščanske ministre.

Notranji nemiri v Rusiji.

Začasna vlada dobrodelni odbor.

Stockholm, 24. julija. Iz Petrograda: Delavci in vojaški svet in izvršilni odbor kmečkega sveta sta sklenila ob 4. uri popoldne: Uvidevamo, da postaja položaj na bojišču in v notranji državi nevaren in da grozi polom revoluciji in zmaga protirevolucije. Zato pribijemo:

1. Domovina in revolucija sta v nevarnosti.

2. Začasna vlada bo poslovala kot dobrodelni odbor.

3. Vlada se neomejeno pooblasti, da ustavi v armadi zopet red, da premaga anarhijo in protirevolucijo in da izvede svoj predvčerašnjim sklenjeni program.

Zahteve socialističnih ministrov.

Bern, 24. julija. (K. u.) »Petit Parisien« poroča 23. t. m. iz Petrograda: Socialistični ministri so izročili svojim tovarišem ultimatum. Zahtevajo, naj proglase republiko, ukrenejo vse, kar je potrebno, da se zadržijo protirevolucija in da naj odstavijo nezanesljive generale. Pri hišnih preiskavah so našli v Petrogradu skrite strojne puške, s katerimi so streljali mornarji. Listi trde, da se je Ljening prostovoljno priglasi sodišču. (?)

Francozi o diktaturi Kerenskoga.

Genf, 24. julija. Pariško časopisje sodi, da je prevzel Kerenski strašno nalogo, ker je prevzel kot diktator krmilo ruske revolucije. Notranji položaj in sovražna invazija sta Rusiji ravno tako nevarna, ka-

kor je bil nevaren Franciji vpad leta 1793. Ne gre le za usodo Rusije, marveč za usodo celega sporazuma. Prebitje pri Zloczowu je vse preplazilo. Vojaška razmotrivanja cenzura črta. »L'Oeuvre« je bilo liso cenzure okrasil z Ribotovim izrekom: »Ni hče ne spoštuje prostosti govora bolj, kakor jaz.« Časopisje se čudi, ker zvezna vojna vodstva ne pomagajo Rusiji z razbremenilnimi ofenzivami. »Matin« odkrito priznava, da se je tudi pri nemškem ofenzivnem sunku pri Craonne zopet pokazal stari napadalni duh pri nemških vojaki. List pričakuje velikega nemškega vojaškega nastopa.

Italijani trde, da je bila začasna vlada poražena.

Lugano, 24. julija. Italijanski listi trde, da je bila ruska vlada v boju z boljševiki poražena.

Vzhodno morskobrodovje pred Petrodom.

Položaj v Rusiji, posebno v Petrogradu, je še vedno zagoneten. Začasna vlada je zmagovito naznanila svetu, da je v Petrogradu premagala Ljeningove pristaše, ki so se uprli, da izsilijo mir, a po zadnjih poročilih ta zmaga ni popolna. Prihajajo nova, zelo resna poročila, ki se morajo seveda zelo previdno presojati, a mirovni pokret v Rusiji mora biti zelo krepak, kar dokazujejo tudi vojna poročila ruskega generalnega štaba, ki kar po vrsti grajajo, da se vojaki nočejo vojskovati.

O notranjem položaju so došla danes sledeča poročila:

Kodanj, 24. julija. Rusko vzhodno morskobrodovje se je pripeljalo pred Petrograd, da podpira uporne čete v boju proti vladnim četam, ki so oborožene s topovi in s strojnimi puškami.

Poveljnik vzhodnomorskega brodograjskega zaprt.

Amsterdam, 24. julija. Zaprti so poveljniki vzhodnomorskega brodograjskega, admirala Hedereckija, ker je obvestil mornariški odbor o neki tajni brzojavki.

Nemiri.

V Nižnem Novgorodu in v Kijevu so izbruhnili resni nemiri.

Kodanj, 24. julija. Vojaki so se pričeli upirati tudi v Moskvi, kjer so zadnje dni izbruhnili težki nemiri.

Ljening v Rigi.

Rotterdam, 24. julija. Londonski »Daily News« javljajo iz Petrograda: Ljening je ušel s svojimi pristaši v Rigo. (Kakor znano, se je te dni tudi poročalo, da je začasna vlada Ljeninga, najodločnejšega pristaša miru, zaprla. Op. ur.)

V Petrogradu razpolaga vlada z močno armado.

Haag, 24. julija. »Daily Chronicle« javlja iz Petrograda: Preobrat v Petrogradu se je dosegel le zato, ker so zbrali veliko vojno silo. Petrograd je podoben trdnjavi, ki pričakuje sovražnika. Razvrstili so 1200 strojnih pušk, pripravljenih je 50.000 vojakov in 12.000 kozakov. Diktatura Kerenskega se je praktično izvedla.

V Petrogradu so zopet streljali.

Amsterdam, 23. julija. (K. u.) »Nieuwe Rotterdamse Courant« javlja: V Petrogradu je bilo nekaj dni mirno, a nato so na cestah zopet streljali. Vlada razpolaga zdaj z močno vojaško silo. Ubityh je bilo 40 kozakov, ranjenih 130.

Nova ruska mirovna resolucija.

»Matin« poroča iz Petrograda, da je bila v vojaškem in delavskem svetu s 410 proti 125 glasovom sprejeta nova mirovna resolucija.

Preki sod v ruskih mestih.

Lugano 24. julija. »Corriere della sera« poroča, da so razglasili naglo sodbo v Kronstadtu, Petrogradu in MinSKU.

Odmev gallškega poraza v Petrogradu.

Kodanj, 24. julija. Petrograjčani so radi porazov v vzhodni Galiciji strašno razburjeni. Pravi, da je povzročilo poraz pred vsem pomanjkanje streliva. Besne proti zahodnim velesilam, ki so izsilile ofenzivo, a skrbele niso, da bi razbremenile Ruse.

Delavski in vojaški svet se boji splošnega poloma.

Petrograd, 23. julija. (K. u.) Agencija: Izvršilna odbora delavskega in vojaškega sveta in sveta kmečkih odposlancev sta v skupni seji razmotrivala položaj na bojni črti in v notranji deželi; izrazili so bojazen, da grozi deželi vojaški polom in katastrofa revoluciji. Sklenili so nato soglasno, naj se vladi podeli neomejena oblast, da obnovi organizacijo in disciplino armade za boj do skrajnosti proti protirevoluciji in anarhiji, da more izvesti svoj program. Maksimalisti, 47 odposlancev, niso glasovali.

Samouprava za Finsko.

Kodanj, 24. julija. (K. u.) »Politiken« javlja: Sklep o neodvisnosti Finske bodo zdaj dostavili začasni vladi, a le, da jo o njem obveste in ne zato, da bi ga potrdila.

Vojska z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 24. julija. Uradno: Na Krasu in pri Vodichah so na obeh straneh od časa do časa močnejše streljali s topovi.

Načelnik generalnega štaba.

Italijansko uradno poročilo.

23. julija. Med Chiese in Astico je precejšnje delovanje poizvedovalni oddelkov dovedlo do patroljskih bojev, ki so za nas ugodno potekali V dolini Avisio je naša artiljerija povzročila v sovražni bateriji na Monte Camorcio požar in je nato z natančnim ognjem preprečila gašenje požara. V Karniji so močne sovražne patrolje zašle v ogenj naših strojnih pušk na Monte Grande in na Rombonu; bile so takoj razkrojene. Oddelke bojnikov in delavcev med Lužnico in Naborjetom, ki so zašli v naš ogenj, smo razkropili.

Na različnih odsekih fronte v Julijskih planinah je imel sovražni artiljerijski ogenj za posledico odločno protiučinkovanje naših baterij. Minulo noč so naši letalci kljub težavnim zračnim razmeram in sovražni obrambi uspešno obstreljevali sovražne baterije na Grmadi in železniške naprave na progi Opčina-Gabrovica.

Muzikalni Italijani.

S soške fronte izpred Grmade nam pišejo: V petek, dne 13. julija sem hodil s svoje postojanke na opazovališče uro daleč v brdih. Pod brdom sva se s tovarišem nekoliko odpočila. Kar nenkrat zaslišiva od neke slavnostno zvonjenje. Mislili smo že, da se oglašajo zvonovi iz Ogleja, Vidma ali celo iz Benetk. Nismo si mogli tolmачiti te zagonetke. Bilo je res veličastno motenje miru kraških brd in dolin, kjer že dve leti ni dedov krščanstva: Zvonovi so šli, cerkve so razstreljene. Tu pa se raztrnejo oblaki, zagledamo laški aeroplan. Imeti je moral s seboj orkestrion, da nam oholo-objestno zaigra. Ali pa je igral mrtvaško koračnico tovarišu, ki so ga naši predpoldne na onem mestu sestrelili.

Boji na zahodu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 24. julija. Veliki glavni stan:

Bojna skupina kraljeviča Rupreta Bavarskega.

Topniška bitka na Flanderskem divja dalje ponoči in podnevi s silo, ki se še ni nikdar dosegla. Poizvedovalni sunki proti naši bojni črti se množe. Med prekopom La Bassée in Lensom živahno streljajo. Ponočne sovražne poizvedbe na obeh straneh Hullucha niso uspele.

Bojna črta nemškega cesarjeviča.

Francozi so na Chemin des Dames zopet napadli pri Cerny v bojih preizkušeno 13. pehotno divizijo, ki, kakor dozdaj, ni izgubila niti peči postojank, ki jih je pridobila z napadi. Pešpolk št. 55, Vestfalci in Lipernci, služijo pri njem, je zadnji čas odbil 21 francoskih napadov.

Na desnem bregu Moze so vdrl dne 22. julija deli badenskih polkov v močno utrjeni gozd Caurières, sovražniku so zadali težke izgube in se vrnili z mnogimi ujetniki.

Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

NEMŠKO VEČERNO POROČILO.

Berlin, 24. julija zvečer. Veliki glavni stan:

Na Flanderskem močan boj s streljanjem.

Nemški letalci nad Londonom.

Rotterdam, 24. julija. Nemške letalske skupine so včeraj zopet priletele nad London in metale bombe. Doslej poročajo, da je 11 oseb ubityh, 26 pa ranjenih.

Grški kralj Aleksander na strani elente.

Basel, 24. julija. Iz Aten poročajo, da je grški kralj Aleksander povodom svečanosti v proslavo beške neodvisnosti poslal kralju Albertu naslednjo brzojavko: Vaše veličanstvo naj blagovoli sprejeti moje in mojega naroda želje za triumf stvarni in pravičnosti. Grčija je srečna, da se bori na strani zaveznikov.

Rhalijsova opozicija proti Venizelu.

Iz Zeneve javljajo, da poroča »Matin«: Petdeset grških zborničnih članov sklenilo, da bodo pod Rhalijskim vodstvom izjavili proti Venizelosu najhujši odpor. Udeleževali se bodo zborničnih sej.

Poročila o miru.

Vojni cilji in mirovna pota.

Haag, 24. julija. Kakor poroča list »Daily News«, bo dne 4. avgusta Lloyd George govoril na londonskih zborovanjih in kolikor mogoče natančno začetla vojne cilje Anglije in drugih zaveznikov.

Mirovne nade v Bolgariji.

Sofija, 24. julija. Sedanji dogodki v Rusiji so v zvezi s prebitjem ruske bojne črte pri Zloczovu mirovne nade bolgarskih krogov povečali. Celo med prejšnjimi bolgarskimi rusofili vlada mnenje, da se razmere v Rusiji v bližnjem času lahko razvijejo na način, ki bo izključil možnost, da se nadaljuje vojska. Merodajni krogi v Petrogradu se bodo prepričali, da je neobhodno potrebno pripravljati pot do mirovnih pogajanj, če hočejo Rusijo rešiti popolnega poraza.

Proti mirovni propagandi na Francoskem.

»Berliner Tageblatt« poroča iz Zeneve, da je v zadnji seji francoskega senata Clemenceau ogorčeno napadal notranjega ministra, češ, da premlačno nastopa proti revolucionarni in mirovni propagandi v deželi ter spravlja s tem domovino v najtežjo nevarnost. Neoporečno dejstvo je, da so pariški štrajki posledica te propagande in da je imela ta propaganda velik vpliv tudi na fronto, kjer so se pripetili vsakomur znani dogodki. Ribot in notranji minister sta po Clemenceaujevem govoru le s težavo pomirila senat. Notranji minister Malvy je poudarjal, da mora voditi politiko, ki družijo vse Francoze in nato poročal o sodnem postopanju proti širjevalcem domovinskih sovražnih spisov. Ministrski predsednik Ribot se je potegnil za Malvyja, češ, da politika da uživa zaupanje delavskih zvez. Res pa je, da treba podvojiti paznost nasproti zavratni kampaniji. Nemčija potrebuje miru ter ga skuša doseči z vsemi mogočimi sredstvi, samo ne z odkritosrčnim prizadevanjem za sporazum med narodi potom mednarodnih razsodišč. Trajen bo pa le mir, ki se ne bo upiral na militarizem. Ako hoče Francija na vsak način vsled utrujenosti, ni vredna svojega imena. Položaj treba presojati hladnokrvno. Angleži bodo svoj del na fronti še raztegnili. Francije ni mogoče premagati, ako je edina.

Nato je bil dnevni red kot zaupnica vladi soglasno sprejet.

Spravljiv angleški glas o Michaelisovem govoru.

Iz Haaga poročajo 23. julija 1917: »Manchester Guardian« pripisuje trem točkam v kanclerjevem govoru veliko važnost za bodočnost: 1. Izjavlja Nemčija, da zasleduje v vojni le samoobrambene svrhe, čemur ententa nima kaj oporekati. 2. Ne more se pričakovati, da bi mogel nemški minister storiti manj, nego proglasiti nedotakljivost celega nemškega ozemlja, čeprav bi morda kasneje pri pogajanjih politika »daj« in »vzemi« ne bila docela izključena. 3. Vprašanje Alzacije Lorene se mora rešiti, ako se hoče doseči trajen mir. List pravi, da je šel Michaelis dalje nego Bethmann. Sedaj je zopet vrsta na ententi, da pove, kakšni pogoji bi prišli v poštev za mir temeljem sporazuma, za katerega se je sedaj Nemčija izrekla.

Nemci o govoru Lloyda Georgea.

Berlin, 23. »Kreuzzeitung« naglaša nasproti trditvi Lloyda Georgea, da uganja Nemčija politiko nasilstva, da je isti Lloyd George v Guildallu pred vojno priznal nevarni in ogroženi položaj Nemčije sredi Evrope ter je potemtakem najboljša priča za obrambni značaj nemške vojne. — »Vossische Zeitung« pravi: tako, kakor je govoril Lloyd George, se govori z otroci, ne pa z zrelim narodom.

Politične vesti.

Posvetovanja v Pragi.

Jutri se pričenejo v Pragi važna posvetovanja. Sestal se bo češki narodni svet, da razpravlja o stališču češkega naroda glede ustave. Jugoslovanski klub bosta zastopala dr. Korosec in dr. Kerek, ki sta že odpotovala v Prago. »Narodni Listy« pozdravljajo najiskrenejše zastopnike Jugoslovancev. Nemške liste ta posvetovanja zelo skrbijo in bi radi napravili razdor med Čehi in Jugoslovani. Toda zmotili se bodo v svojih računih.

Zbornica.

Dunaj, 24. julija. Ponavljajo se glasovi, ki zahtevajo, naj bi imela poslanska zbornica v avgustu tri zasedanja, da reši sklepe vojnogospodarskega odseka in od gosposke zbornice premenjene pravosodne predloge.

Za naše morje.

Dunaj, 23. julija. Iz politično interesiranih krogov, med drugimi iz krogov gosposke zbornice se je ustanovil na Dunaju odsek za avstrijske koristi ob Adriji. Na čelu tega odseka stoji princ Aleksander pl.

Thurn-Taxis in tajni svetnik dr. pl. Der-schatta.

Reorganizacija Poljskega kola.

V Poljskem kolu vladajo zelo nezdrave razmere. Ni potrebne discipline, ne enotnosti postopanja. Huda nasprotja vladajo med radikalnim krilom, ki stoji na stališču znane krakovske proklamacije z dne 28. maja, in med konservativci, ki so vajeni politike kompromisov. Sedaj bodo Poljsko kolo reorganizirali po vzorcu Češkega sva-za v zvezo klubov. V to parlamentarno zvezo poljskih zastopnikov stopi tudi Stapskijeva skupina, ki je bila sedaj izven kola. Listi poročajo, da je prišlo med poljsko ljudsko stranko, ki jo vodi Dlugosz, in pa med fronderji Stapskega do sporazuma.

Iz hrvatske politike.

Ze 1. avgusta namerava pričeti izdati politična skupina, v kateri bodo igrali glavne vloge baron Rauch, bivši veliki župan pl. Vuchetich in dr. Sufflay, nov dnevnik, ki ga nameravajo širiti brezplačno po hrvatskih deželah. Kakor se vidi, računa ta politična skupina na skorajšnji uspeh.

Posledice zadnjih dogodkov v hrvatskem saboru.

Poslanec in top. poročnik dr. Ivo Frank je poslal k poslancu Jvici Kovačeviću svoje priče, ker ga je psoval Kovačević v saboru s klici: »Izklofutani poročnik«. Nadalje je poslal dr. Frank priče k poslancu Ivanu Peršiću, ker ga je razžalil s klicem »lopov«. Poslanca Kovačević in Peršić sta sprejela to izzivanje in sta imenovala svoje priče. V poslanskih krogih se govori, da pridejo te afere pred častno sodišče, ker ima dr. Frank že od preje več nerešenih afer. Svetnik stola sedmorice Accurti je tudi poslal svoje priče k poslancu Peršiću. — Ali res nimajo gospodje poslanci v teh izrednih časih veliko bolj pametnega dela?

Voditelj nemških liberalcev Bassermann umrl.

Berlin, 24. julija. Voditelj nacionalnih liberalcev v nemškem državnem zboru, znani poslanec Ernest Bassermann je umrl v starosti 62 let v Baden-Baden.

Razpust rumunske zbornice.

Berlin, 23. julija. »8 Uhr-Blatt« javlja z ruske meje: Petrograjska agentura poroča iz Jasa, da je rumunski kralj razpustil zbornico in da je poveril Bratianuu, naj sestavi novo ministrstvo.

Brigadir poljskih legij odveden v Nemčijo.

»Neue Sreie Presse« poroča, da so brigadirja poljskih legij Pilsudskega zaradi političnih spletk odstranili iz Varšave in odvedli na Nemsko.

Razna poročila.

Važnost pariške konference.

Iz Lugana poročajo 23. t. m.: »Corriere della sera« naglaša izredno važnost pariške konference. Glasovi, da bo šlo le za balkanska vprašanja, niso resnični. To kaže že dejstvo, da se bodo udeležile konference merodajne osebnosti zunanje politike, kakor tudi zastopniki generalnih štabov zaveznikov. Italijanskega zunanjega ministra Sonnina bo spremljal njegov kabinetni načelnik, dalje posebni tajnik in generalni ravnatelj zunanjega ministrstva. V Pariz pojde tudi zastopstvo italijanskega velikega generalnega štaba. Ni dvoma, da bodo na konferenci v prvi vrsti razpravljali o najnovejših dogodkih v Rusiji ter o govoru novega nemškega kancelarja.

Wilson se ne udeleži posveta sporazuma.

Kolin, 23. julija. »Kölnische Volkszeitung« javlja: »Corriere della sera« poroča: Predsednik Wilson je odklonil vabilo na posvet sporazuma, ker se Združene države ne vojskujejo z Avstrijo in Bolgarijo in ker se noče vmešavati v zadeve, o katerih bodo na posvetu razpravljali.

Ruski admiral vrhovni poveljnik ameriške mornarice.

Kodanj, 24. julija. (K. u.) »Novo Vreme« javlja: Načelniku črnomoškega brodograjskega, admiralu Kolcaku, so ponudile Združene države vrhovno poveljstvo ameriške mornarice. Kolčak je ponudbo sprejel.

Zmede na Kitajskem.

»Agence Havas« poroča iz Sangaja: Admiral Seng Ping Vang objavlja v imenu mornarice oklic, v katerem zahteva ohranitev začasne ustave, sklicanje parlamenta in kaznovanje upornikov v zmislu zakonov ter izjavlja, da je sedanja vlada v Pekingu ravnotako nepostavna kakor so nepostavne vse javne odredbe, odkar je bil razpuščen parlament. Seng Ping Vang in Tang Sav Yi so na potu v Kantonš Seng Vang Pinga sledi baše celo brodograjske križark.

Dosedanji uspeh podmorskih čolnov.

Od začetka poostrene pomorske vojne do danes je bilo potopljenega sovražnega ladijskega prostora: Februarja 781.500 ton, marca 885.000 ton, aprila 1.091.000 ton, maja 889.000 ton, junija 1.016.000 ton, skupaj 4.642.500 ton. Razen tega je bilo težko poškodovanih več ladij skupno 30.000 tonami.

Dnevne novice.

+ **Cesar Karel** se je 24. zjutraj vrnil z vzhodnega gališkega bojišča na Dunaj.

+ **Deželni glavar dr. Šusteršič** je nastopil večtedenski zdravstveni dopust. Za čas njegove odsotnosti ga namestuje deželni odbornik kanonik msgr. dr. Lampe.

+ **Načelnikštvo S. L. S.** Za čas odsotnosti načelnika S. L. S. na dopustu ga namestuje podnačelnik S. L. S. msgr. dr. E. Lampe, kateremu je izročil načelnik začasno strankine posle.

+ **Amnestija.** Z Dunaja poročajo: V smislu predzadnjega odstavka v Najvišjem lastnoročnem pismu z dne 23. septembra 1916 je cesar z Najvišjim sklepom z dne 2. julija t. l. 41 obsojencem, katerim je bilo iz posameznih ali splošnogospodarskih razlogov dovoljeno prekiniti kazni, odpustil ostane kkazni; 1441 obsojencem je odpustil vso kazni, v kolikor je niso že prestali oziroma še ne plačali globe; 111 obsojencem je kazni omilil ali izpremenil.

+ **Premeščena sta bila** č. g. kaplana Pavel Klemenčič iz Kočevja na Krko in Ferdinand Prebil iz Sv. Križa pri Kostanjevici v Kranj. Nameščen je bil za kaplana v Sori č. g. Alojzij Zupan.

— **Sodnik Anton Avsec**, ki se nahaja od prvega početka neprestano na bojnem polju, je imenovan za praporščaka pri c. kr. gorskem strelskem polku št. 2.

— **Padel je, zadet od sovražne mine**, na tirolski fronti posestnik Franc Šekar iz St. Janja pri Tomišlju. Bil je vdovec, star 43 let, zapušča dva otročiča in očeta, star 87 let in mater. Bil je dober gospodar, dober katoličan. Bog daj plačilo njegovi duši, domačim pa udanost v voljo božjo!

— **Deputacija kranjskega učiteljstva**, obstoječa iz zastopnikov Slomškove zveze in Deželnega slovenskega učiteljskega društva je bila pod vodstvom državnega poslanca Jakliča dne 24. t. m. pri g. deželnem glavarju ter mu naslikala bedni materialni položaj kranjskega učiteljstva, prošee ga nuje pomoči. G. deželni glavar je priznal upravičenost naprošene sanacije teh žalostnih razmer ter je obljubil izdatno in hitro pomoč, kolikor je ta ob padajočih deželnih dohodkih sploh mogoča. Tudi upokojeni učitelji in učiteljice ter učiteljske vdove in sirote, ki je zanje deputacija govorila, bodo deležni novih vojnih podpor. Te podpore naj veljajo vse dotlej, dokler trajajo te izredne razmere. Glede sanacije novega šolskega zakona je zadeva ob izpremembi na centralni vladi sedaj zastala, toda ob prvi priliki bo to zadevo g. deželni glavar na Dunaju zopet spravil v tek. Predložene prošnje deputacije pridejo po zagotovilu g. deželnega glavarja v razgovor na prvi seji deželnega odbora (24. t. m.) — Deputacija je odšla od g. deželnega glavarja z vtiskom, da bo deželni odbor storil za izboljšanje gmetnega položaja kranjskega učiteljstva vse, kar je ob danih razmerah mogoče storiti v oblaženje učiteljske bede.

— **Z Viča.** Gospa A. Agnola se je ob smrti svojega blagopokojnega soproga spomnila tudi naših revežev zlasti otročičev v dnevnem zavetišču ter je darovala za nje 200 K. — Te dni smo začeli s predelavanjem in razširjenjem prostorov za dnevno zavetišče v Društvenem domu. — Se le te dni smo zvedeli, da je že 20. aprila t. l. v bolnišnici na Dunaju umrl brat Vid Verbančič, bivši kuhar v tukajšnjem župnišču. Doma je bil s Kapel pri Brežicah. Koj v začetku vojske je moral redovno obleko zamenjati z vojaško sukno ter odriniti na bojno polje proti Srbiji. Tam se je hudo prehladil in se je več časa zdravil po raznih bolnišnicah. Srčno je želel priti na Vič k sv. Antonu. A ta želja se mu ni izpolnila. Se mu je pa — gotovo upamo — spolnila še lepša želja, da se je rešen zemeljskih

muk, preselil še bližje k sv. Antonu, saj je bil blag, vreden redovnik, vreden duhovni sin sv. Frančiška. R. l. P.

— **Za slepe vojake.** V ta namen je poslala deželnemu odboru c. kr. okrajna sodnija v Podgradu (Istra) iz neke sodne poravnave zopet znesek 50 K ter c. kr. sodnija v Kostanjevici tudi iz neke sodne poravnave 10 K. Bog plačaj!

— **Pritožba vojakov.** Slovenski vojaki pri 5. dragonskem polku so ogorčeni, ker skoraj nihče ne dobi zavojev, ki jih jim pošiljajo domači na bojišče; ako pa kateri dobi zabojček, je pa najmanj do polovice izpraznjen.

— **Dimnikarji, kovači, kolarji, sedlarji, kleparji in sodarji črnovojnih oprostitev.** C. kr. domobransko ministrstvo je odredilo, da se smejo dimnikarji, kovači, kolarji, sedlarji, kleparji in sodarji oprostiti črnovojniške službe, če služijo v zaledju, so za bojišče nesposobni in če so nepogrešljivi na svojih civilnih mestih. Prošnje za oprostitev je vlagati, kakor pri drugih oprostitvah, pri županstvih — v Ljubljani pri mestnem vojaškem uradu v »Mestnem domu«.

Ljubljanske novice.

lj **Leonova družba.** V soboto, dne 28. julija, se bo ob šestih popoldne vršila odborova seja Leonove družbe v Katoliški tiskarni I.

lj **Velikodušen dar.** Gospa Agnola, trgovka v Ljubljani je podarila Vincencijevi konferenci Marijinega oznanenja znesek 200 K. Bog plačaj!

lj **Razdelitev mesa na rdeče izkaznice.** Mestna aprovizacija Ljubljanska bo oddajala v četrtki, dne 26. julija iz svojega skladišča v cerkvi sv. Jožefa na rdeče izkaznice goveje meso po nižani ceni. Določa se naslednji red: od 2. do pol 3. štev. 1 do 200, od pol 3. do 3. štev. 201 do 400, od 3. do pol 4. štev. 401 do 600, od pol 4. do 4. štev. 601 do 800, od 4. do pol 5. štev. 801 do konca. Prinešiti je s seboj tudi karte za meso. Rdeče izkaznice, zaznamovane s črko A, pridejo na vrsto prihodu dni in se razpored še pravočasno objavi.

lj **Razdelitev mesa na uradniške izkaznice.** 26. julija bo mestna aprovizacija iz svojega skladišča v cerkvi sv. Jožefa razdeljevala goveje meso za uradniške skupine. Določa se naslednji red: od 5. do pol 6. I. uradniška skupina, od pol 6. do 6. II. uradniška skupina, od 6. do pol 7. III. uradniška skupina, od pol 7. do 7. IV. uradniška skupina. Prinešiti je s seboj tudi izkaznice za meso.

lj **Važno za gospodinjje.** Gospod deželni sadjarski nadzornik M. Humek bo jutri zvečer zaključil svoja zanimiva predavanja o sadju in zelenjavi. Na svojem zadnjem predavanju bo obravnaval gospod Humek o sušenju zelenjave. Predavanje se vrši kot običajno ob 8. uri zvečer v prostorih višje realke in je pričakovati, da se gospodinjje tudi zaključnega predavanja v kar največjem številu udeležijo.

Primorske novice.

iz **Štanjela.** Dne 22. julija se je vršila na osrednjem vojaškem pokopališču posvetitev spomenika. Posvetil ga je vojni superior Janez Klobovs ob asistenci vojnika kuratov p. Arhangela Grgiča in Friderika Krupa. Pri tem je imel nagovor v nemščini, nato pa je v slovenščini povdarjal, da so bili slovenski vojaki vedno na svojem mestu, zvesti in hrabri. Pri sveti maši je igrala vojaška godba. Te slovesnosti so se udeležili generalni polkovnik pl. Borojevič, vsi poveljniki in zastopniki vseh čet (častniki in moštvo), generali in štabi. Pokopališče je najlepše na celi fronti, kar je zasluga poveljnika vojne bolnišnice štabnega zdravnika dr. Bittmanna in vojnega kurata p. Arhangela Grgiča. Na tem pokopališču počivajo večinoma Slovenci, posebno Spodnještajerci, ki so branili leta 1915. Doberdob in pa vojaki 27. dom. p., ki so branili Lokvico in Novovas. Pokopališče je bilo otvorenjeno 18. jul. 1915. Popoldne se je slovesno otvoril vojaški dom »Borojevič«. Zborni poveljnik Scharrtzer je pozdravil gen. polkovnika Borojeviča in ga prosil, naj otvori vojaški dom, ki nosi njegovo ime. Obeh slovesnosti se je udeležil tudi kranjski deželni glavar grof Attems z gospo soprogo.

Gerentom občine Deskle je postavljen bivši dolgoletni župan te občine g. Andrej Konjedič, veleposetnik v Plavah, sedaj v Cerknici pri Rakeku. Občinarji tega županstva naj se torej v vseh občinskih zadevah obračajo do njega; zlasti bi bilo priporočljivo, da mu vsi občinarji takoj naznani svoje sedanje naslove, da more stopiti z njimi v stik radi sestave inventarjev, ki jih rabi odbor za obnovitev Goriške v Ljubljani.

Zahvala. Slovenski begunci v glavarstvu Kutna Hora na Češkem se pristrčno zahvaljujemo vlč. gosp. C. M. Vuga za niegov

trud, da smo se mogli v večjem številu udeležiti romanja na češko Sveto Goro. Živo smo se tu spominjali naše Svete Gore pri Gorici in ob govoru vlč. gosp. Vuge, ki nam je govoril prav iz dna srca, ni ostalo nobeno oko suho. Te božje poti ne bomo pozabili, a vlč. gosp. Vugi plačaj Bog!

Seja podporna komisije za Istro in Gradiščansko se je vršila dne 20. in 21. t. m. v Trstu v navzočnosti deželnega glavarja dr. Faiduttija, namestništvenih poročevalcev, članov komisije itd., navzoče je bil tudi profesor dr. Fabiani z dunajske tehnike. Ko so rešili številne prošnje za podporo v obliki posojil, so podrobno obravnavali vprašanje, kako spraviti zopet na noge gospodarstvo v deželi. Sklenili so ustanoviti deželno centralo kot izvršilni organ za obnovo dežele ter deželno podporno komisijo, ki bo sestavljena iz zastopnikov avtonomne uprave in interesentov. Ze sedaj se bodo storili potrebni koraki za zagotovitev finančnih in tehničnih sredstev.

Nesreča na cesti. Na cesti sv. Antona v Trstu je avtomobil podrli in povozil 60letnega Mateja Turk z Vrdele. Težko poškodovanega moža so prenesli v bolnišnico, kjer je po par urah umrl.

Vse pride na dan. Gostilničarki Ivani Lavrič v Trstu so meseca maja neznan tatovi odnesli za pad tisoč K dragocenosti. Te dni je policija našla sled za tatovi in aretirala 47letnega sobnega slikarja Arturja Lizza, njegovo znanjo, 36letno Amalijo Pirnat in prijateljico le-te 35letno Erminijo Falich. Tatvino sta ženski takoj priznali.

Pomanjkanje deia za ženstvo v Trstu. »Lavoratore« piše, v kako težkem položaju se nahaja tržaško ženstvo vsled vojnih razmer. Dočim ima ženstvo v zaledju marsikje več prilike za delo in zaslužek nego prej, ker se uporablja v vojni industriji, je pa ženstvo v Trstu ostalo takorekoč na cesti. Tu ni nikake vojne industrije, a vsa prejšnja velika in mnogoštevilna industrijska, obrtna in trgovska podjetja so zaprta. Nešteto kontoristinj, blagajničark, prodajalk, šivilj, modistinj, vezilj in cela armada delavk je brez službe, brez dela. Število brezposelnega ženstva se množi od dne do dne z dorasčajočo žensko mladino. Kako težak je v tem oziru položaj, priča dejstvo, da je došlo edinim trem podjetjem v Trstu, ki se zaposlujejo ženske, t. j. aprovizacijski komisiji, delavskim »Cooperativam« in šolskim kuhinjam 3000 prošenj za nastavljenje. List zaključuje, da mora tu priskočiti na pomoč država, če ne drugače, pa z denarno podporo.

Velika tatvina bele moke v Trstu. V luščilnici riža v Trstu meljejo pšenico za tržaško aprovizacijsko komisijo. Moko vozijo potem na vozovih v mestno pekarno. Na tem potu je zmanjkalo od 8. junija do 11. julija z vsakega voza — ki jih je bilo 68 — 14 do 47 kg moke. Tatovom dalj časa niso mogli priti na sled, dasi so po ostrili nadzorovanje. Nedavno je zopet zmanjkalo z voza, katerega je vodil 51 letni Anton Zerjav, nadzoroval pa 46 letni Frančišek Samsa, uslužbenec stražnega in zapiralnega društva, 20 kg moke. Ko so zahtevali od obeh možakov pojasnila, sta se tako zapletala v zagovor, da so ju kot nezanesljiva takoj odpustili iz službe. In od tega dne so nehale tatvine moke kakor bi odrezal. Zadnjih ukradenih 20 kg moke so našli pri nekem uslužbencu mestne klavnice, ki je izjavil, da je dal zanjo dvema neznancema 270 kron. Zerjava in Samsa so zaprli.

Velikodušno darilo. Gospod Valentin Batič, v Pečinah, p. Slap ob Idriji, je naklonil posredovalnici za goriške begunce v Ljubljani, znesek 60 K v pomoč ubogim pregnancem, ki tako težko pričakujejo povratka v svojo ljubljeno domovino. Da vsaj nekoliko olajša gorje teh revežev, je velikodušno podaril omenjeni znesek. Bodi mu izrečena na tem mestu najtoplejša in najiskrenejša zahvala.

6 naših v Italiji. Štefan Colja, Wach-Abt. Marein, Mürztal, 6. Steiermark, doma iz Cerovega pri Gorici, naznanja, da je končno prejel pismo od svoje žene Katarine, ki je s peterimi otroci internirana v Italiji. Njen naslov je: Katarina Colja, Sporne Canavese, Torino, Italia. Ravno tam je Poldo Simčič, ki poizveduje po svojem možu Janezu Simčič, ki je bil odšel 20. maja 1915. z volmi vozit za fronto. Pravtam se nahaja Stehar iz Jazbin; Katarina Stehar bi rada kaj zvedela o svojem sinu Mihaelu, ki je služil pri 20. lovskemu bataljonu. — Blaž Furlan, Castellamonte Nr. 60, prov. Turno, Piemonte, Italia, poizveduje po svojem sinu Jožefu Furlan, ki se je učil v Celju za organista in krojača.

Zglašaj naj se pri »Posredovalnici za goriške begunce v Ljubljani«, Du-

najskega cesta 38, I. Ivan Hočevnar iz Gorjanskega št. 47, pri Komnu.

Tatvina v gostilni. Gostilničarka Franč. Gabrovic v ulici S. Catarina v Trstu, je imela v ledenici obešeno torbico, v kateri je imela 1420 kron, 2 zlati uri in uhane z briljanti. V gostilni je sedela blizu ledenice edinole 26letna kmetica Helena Eller iz Sv. Antona pri Kopru, dočim je gostilničarka stala na pragu in čitala časnik. Čez nekaj časa je Eller smuknila iz gostilne, a se kmalu vrnila. Kasneje je Gabrovic rabila denar in šla ponj v ledenico, toda torbice ni bilo več. Takoj je tatvine osumila Eller in jo dala zapreti. Ženska doslej taji.

Vojni ujetnik Tomaž Kavš v Kuberle, Huter Sekrejetow, Donska oblast, Rusija, se pritožuje na došli dopisnici, da ni dobil še nikoli odgovora od svojcev iz Soče 13.

Nezgoda z elektriko. V Reki se je te dni na nekem vozku cestne električne železnice razdril stik z električno žico. 29 letni sprevednik Henrik Bratoš je zato zlezal na streho, da zopet stakne žici. Slučaj je hotel, da se je dotaknil žice v trenutku, ko je bil stik že upostavljen. Dobil je močan sunek ter je nezavesten padel 5 metrov globoko. Poškodbe pa le niso bile smrtné ter so ga po prvi zdravniški pomoči v bolnišnici prepeljali na dom.

Gospodarske beležke.

Krmiljenje živine. Deželna vlada za Kranjsko razglasa: Na podlagi § 3., al. b, naredbes c. kr. urada za ljudsko prehrano z dne 29. maja 1917, drž. zak. št. 243, se zaukazuje, da smejo posestniki domačih živali od svojih zalog sena in slame dnevno in za vsak komad doli navedenih živali največ sledeče množine pokrmiti, in sicer za: konje in goveda čez 2 leti stara 10 kilogramov; za konje in goveda od 1 do 2 let 6 kilogramov; za konje in goveda do 1 leta 4 kilograma; za koze in ovce (drobnico) 2 kilograma. Med časom, določenim od okrajne politične oblasti, v katerem se izvršuje paša ali uporablja zelena krma, se sme samo polovico gori navedenih in dovoljenih največjih množin pokrmiti. Izjeme se dovoljujejo le za delavne konje in delavne vole. Ako razpolagajo posestniki konj z ovsom, se ima zmanjšati dovoljena množina suhe krme za 2 kilograma za 1 kilogram pokrmiljenega ovsu. Slama se sme za nastiljo le tam rabiti, kjer drugega nastilja ni in ne sme poraba presegati na dan in za en komad, in sicer za: konja ali govedo največ 2 kilograma, za kozo ali ovco največ 1 kilogram. Prestopki tega ukaza se kaznujejo po § 23. naredbes c. kr. urada za ljudsko prehrano z dne 29. maja 1917, drž. zak. št. 243, z globo do 5000 K ali z zaporom do šestih mesecev. Ta ukaz stopi v veljavo z dnem objave.

Vkuhavanje sadja. Veliko gospodinj tarna, ker v sedanjih časih ni mogoče tako priljubljeno vkuho sadja izvrševati, ker ni mogoče dobiti zato potrebnega sladkorja. Sledeča pojasnila bodo prizadetim pojasnila smoter in pri nekaterih obstoječo malodušnost odpravila. Državi na razpolago dane zaloge sladkorja so tako velike, da bi pri zadostnem štedenju v hišnem gospodinjstvu, industrijah, v armadi t. d. vsem potrebam zadostile. Pod nohenim pogojem pa ne sme nastati raztrositev teh zalog. Taka raztrositev bi nastala, ako bi se vsakemu gospodarstvu oddelilo gotovo množino sladkorja za vkuho sadja, in bi pri tem nastala možnost, da bi se v veliko slučajih porabile te množine sladkorja za druge svrhe kakor so pa namenjene, s tem bi pa nastopila nevarnost, da bi veliko sadja ne bilo konserviranega, in bi tako ne prišlo za prehrano ljudstva v poštev. Iz teh vzrokov je potrebno, da se v posameznih gospodinjstvih letos vkuho opusti, ter si to preskrbe na drug način. Natančne poizvedbe in pogovori s strokovnjaki ter konsumenti so dognali, da bi bilo najumestneje konserviranje in vkuho sadja prepustiti sadjerejem, posameznim organizacijam (hišnih gospodinj, katere bi skupno sadje vkuhavale) ter izdelovalcem marmelad in sadnih sokov. Velika prednost za hišne gospodinjje je konserviranje in vkuha sadja brez sladkorja, po navodilih profesorja za vino in sadjerejo v Klosterneuburgu Henrika Pfeiffer. Ta navodila bodo v kratkem izdana od c. kr. urada za prehrano ljudstva.

Na Ogrskem ne bo manjkalo premoga. Ogrski trgovinski minister Serenyi je izjavil v nekem pogovoru, da bo letošnjo zimo na Ogrskem dobro preskrbljeno za premog. Kdor nima primerne prostora za shrambo premoga ali mu drugače ni mogoče v velikem nabaviti premoga, bo lahko kupoval v malem. Izdale se bodo nakaznice za premog, ki se bo razvažal po hišah z

razpoložljivimi vojaškimi avtomobili. Ob enem se bo uredila kurjava v velikih stanovanjih; kdor ima po 6-10 sob, ne bo smel v vseh kuriti.

Mesne karte so uvedli v Libercih na Češkem.

Brezmesne dni so odpravili v Švici, ker za take dni ne morejo dobaviti drugih živil kot nadomestilo.

Ravnalne cene za čebulo z listjem. Od 15. julija do 15. avgusta za q 40 K. Od 15. avgusta do 1. oktobra za q 64 K. Od 1. oktobra naprej za q 100 K. Prodajalec na debelo in drobno se dovoljuje zvišek v prvi dobi 20 odstotkov, v drugi dobi 30 odstotkov in v tretji dobi 40 odstotkov. — Presojevalnica cen v Ljubljani, dne 24. julija 1917.

Vojaške vesti.

+ **Odlikovanja.** V drugič je dobil Najvišje pohvalno priznanje nadporočnik 1. sap. bat. Alfonz Stergar. — Najvišje pohvalno priznanje z meči so dobili: nadporočnik 5. bos. herc. lov. bat. Franc Pavlič, poročnik 87. pp. Viljem Kraus in poročnik 4. bos. herc. p. dr. jur. Franc Salamun. — Najvišje pohvalno priznanje je dobil poročnik 6. polj. top. p. Franc Gregorič. — Zlat služni križec s krono na traku hrabrostne svetinje z meči je dobil nadporočnik prov. častnik 1. gor. strel. p. Jakob Čaks. — V drugič so dobili srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste: praporščak 17. pp. Cerne Alojzij; kadet Zorman Karel in štabni narednik Rusjan Josip, oba pri 97. pp. — Srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste so dobili: štab. stražmojster Senčar Jakob, tit. četovodja Kos Adolf, desetnik Maier Josip, patr. vodji Hrastnik Anton in Koprivnikar Emil in dragonec Skrabar Ivan, vsi pri 5. drag. p.; praporščak 53. pp. Miklavčič Pavel; praporščak 87. pp. Jankovič Gustav; četov. Mavrič Josip, desetnik Gabršček Ivan in tit. desetnik Lapajne Ivan, vsi pri 97. pp.; kadetni aspirant 36. polj. havb. p. Valjavec Dioniz; praporščak 97. pp. Plut Milan. — V tretjič je dobil srebrno hrabrostno svetinjo desetnik 5. drag. p. Pepel Peter.

Glas iz Kastavščine.

Težke dneve doživljamo sedaj tu pri nas v krasni Liburniji: Glad in pomanjkanje najpotrebnejšega živeža nas tlačita. V jeseni in po zimi, ko so ljudje imeli še kaj doma, se je še nekako živelo. A na spomlad je naenkrat zmanjkalo vsega. Kdor je že bil kedaj v naših krajih, v Kastvu, Rukavcu, na Voloskem in v Opatiji, se je lahko na lastne oči prepričal, kako malo rodovitne zemlje je v teh krajih; vsako njivico mora si seljak šele od temelja sezidati, nanesti zemljo iz gorovja in obzidati. Vse se obdeluje le z rokami, pluga in brane pri nas ne poznamo. Zato moreš lahko preračunati, koliko tak seljak pridelata: toliko, da more par mesecev ob tem živeti.

Ljudje so tu pregosto naseljeni. Pomisli le, da spadajo h kastavski župniji tri kapelanije, kojih vsaka šteje nad 3000 duš. Pred vojsko so mnogo zaslužili v Opatiji in na Reki. Tudi ima vsaka hiša kakega Amerikanca, ki so pošiljali denar domov, a sedaj vsega tega ni.

Zato ni čudno, da se je večina naših žena dala na kontraband iz Reke. A i to je imelo zle posledice. Konkurenca je pognala cene živilom na nezasišano višino. Tako na primer je bilo treba plačati za 1 kilogram koruze do 10 kron, za 1 kilogram pšenice še več. Gotovo je vzrok tej draginji tudi grda in vse obsojedna lakomnost in sebičnost nekaterih oseb, ki so izrabljale silo bližnjega sebi v korist.

Kaj pa oblasti? Imele so sicer dobro voljo, a niso bile kos novim razmeram: birokratski šimel je odpovedal. Naše učiteljstvo je moralo velikokrat vršiti razna popisovanja, a vse je ostalo le na papirju. Tako na primer se ni nihče zmenil, da priskoči na pomoč naši živinoreji. Krava za kravo je popadala na tla zaradi pomanjkanja krme in poginila; skoro vsem kmetom so poginili mladi prešiči zaradi neznanne bolezni. Letos nas je pritisnila velika suša, tako da ni samo sena prav nič, tudi krompirja in fižola je malo, zelja in repe še manj, ker ljudje nimajo semena. Tako je slika bodočnosti zelo temna in vse zre s strahom naprej, kaj bo.

Naše aprovizacije so za nič. Vsake 3 tedne po 1 kilogram koruze ali pšenice na osebo, par dekagramov masti in pri kraju smo. Sedaj je naše okrajno glavarstvo izdalo sporazumno s kranjsko deželno vlado dovoljenje, da sme vsakdo si preskrbeti živeža na Kranjskem. Cela povodenj žena se je zgrnila po Dolenjskem, iskajoč hrane proti zamenjavi drugih reči. Vsakemu je bilo takoj jasno, da to ne more dol-

go trajati; in zares je po 3 tednih prišla prepoved, nihče več ne sme na Kranjsko. Da so se pri tem dogodile razne nerednosti in tatvine, to je istina; ali vendar se ne sme vseh obsoditi na rovaš nekaterih, ki so že pri nas znani zaradi svojih predolgih prstov. A naši ljudje kar ne morejo prehvaliti velike dobrotljivosti in usmiljenja Dolenjcev, ki so veliko kar podarili in ljudem zelo pomagali.

Zakaj vse te težbe? Zato, da širša javnost izve za naše trpljenje in da se posebno naši poslanci Jugoslovanskega kluba zavzamejo za nas.

Po svetu.

Ogrska vlada in Slovaki. Nova ogrska vlada je imenovala za slovaške stolice nove župane, med njimi največje nasprotnike Slovanstva. Imenovani so bili: V Liptovi Egon Rakovsky, sin Štefana Rakovskega, znanega šovinista, v Oravi Jurij Bulla, v Novem gradu grof Štefan Majlatl, v Spiši Tibor Mariassy, v Trenčanski Lad. Meduansky, v Turki Moric Tomezsanyi, v Zorleni baron Koloman Daranyi itd. itd.

Nas že imajo — v žepu Neki domobranec je prinesel z laške fronte žepni robec s podobami. Ta priča, kako praktično in preprosto se uči laško ljudstvo zemljepisja in navdušenja za roparsko vojsko. Na robcu vidiš fino izdelane deželne, mestne in občinske grbe Istre, Dalmacije, Tridenta, Trsta, Gorice, Rovereta, Ale, Rive in Arka. — Na ta način imajo Italijani vsa mesta, po katerih koprne, že v — žepu.

Deset laških vojnih zapovedi. Laško planinsko društvo je porazdelilo sto in sto tisoč letakov, v katerih se uči prebivalstvo »Deset vojnih zapovedi«. Prva in druga zapoved sta, kakor piše »Corriere«, najvažnejši v svetovni vojski; dalje se glasi: 3. Za zmago je potrebna sveta edinstvo vseh Italijanov. Če je kdo vojak ali ni vojak, — vseh volja mora biti z vsemi silami obrnjena samo na en cilj in smoter. 4. Kdor seje dvom in nezaupanje, deluje infamno; še nikdar nikoli ni imela naša armada takega zaupanja v zmago (?), kakor sedaj in nikdar ni bilo to zaupanje tako upravičeno. 5. Da branijo vaša ognjišča, vaše meje, se borijo naši vojaki neprimerljivo junaško. Vsaka žrtev je neznatna v primeri s tem, kar za vas store. 6. Vaše življenje in vaša obleka bodi preprosta. Lüksus in zabave so neodpustni grehi, ko na fronti kosi smrt. 7. Kupujte samo potrebne reči! Vsaki nepotrebni stroški otežujejo narodno delo, ki mora biti predvsem v službi borilcev. 8. Omejite potrebščine na najmanjšo mero! Živite tako, da bodo domači viri krili vse potrebščine. 9. Delavci, ne zapravljajte denarja: po vojski vam bo prav prišel. 10. Dajajte neprestano vsi in pomagajte z darovi, delom in denarjem — vojakom in njihovim domačim. Dajte jim vse svoje srce in svojo vero in dajte, da bodo to vedeli.

Kopalne peči. Po ukazu ministrstva za deželno brambo z dne 6. decembra 1916 so morali vsi posestniki ali shranjevalci kopalnih peči, prirejenih za kurjavo z lesom ali premogom, te peči do 15. januarja 1917 prijaviti pri občini in pri tem izjaviti, ali hočejo za oddane bakrene cilindre sami poskrbeti nadomestilo, ali če prosijo za nabavo nadomestila. V zadnjem slučaju se oddaja mora izvesti šele potem, ko je bilo nadomestilo uradnim potom dobavljeno. Če pa je posestnik izjavil, da si hoče preskrbeti nadomestilo sam, je bilo treba bakrene cilindre najkasneje do 25. februarja 1917 ali prodati pri centrali za kovine, akcijska družba na Dunaju, ali pa jih oddati proti povračilu po zakonu o vojnih dajatvah določene cene v znesku 5 kron za 1 kilogram teže bakra in prevoznih stroškov na c. kr. prevzemno komisijo za kovine in zlitine v Gradu. Velik del posestnikov in shranjevalcev kopalnih peči pa, kakor se je izvedelo, ni podal niti predpisanega naznanila, niti ni izvršil prodaje na centralo za kovine, akcijska družba, ali oddaje na prevzemno komisijo. V bližnjem času se bo vsled tega odredilo, da se potom stroge kontrole dožene, kdo ni izpolnil svoje dolžnosti za prijavo oziroma oddajo. Po § 9. zgoraj omenjenega ministrskega ukaza je namenjena zakasnelim stroga kazen. V lastnem interesu vsakogar, ki bakrenih cilindrov še ni oddal, je, da jih odpošlje še predno se začne kontrola, torej kakor hitro mogoče, na pristojno prevzemno komisijo. Če tudi je izključeno, da bi se nadomestilo dobavilo uradnim potom, se bo vendar poskrbelo, da dobijo tvrdke, ki so prevzele nabavo nadomestnih cilindrov, po možnosti za to potrebno nadomestno blago (železno pločevino i. t. d.).

V Haparandi. V zadnjem času se čuje v poročilih iz Rusije čestokrat ime Haparanda. Sosebno je bilo temu tako v prvih dneh ruske revolucije. Iz Haparande so prihajala prva in posebna senzacijska poročila, ki so si bila včasih naravnost v protislovju. Pa tudi da-

nes prihajajo poročila iz Rusije največ preko mest Tornea in Haparanda. Iz Haparande je nastalo takorekoč poročevalsko središče. O tem poroča »Frankfurter Zeitung« med drugim tole: Malo obmejno švedsko mesto Haparanda spominja splošno na zlatonosne rudnike v Klondyki. Neprenehoma prihajajo popotniki, ki se odpravljajo na pot dalje v Rusijo ali pa si poiščejo bivališče v obeh prenapoljenih gostilnah ali pa v zasebnih stanovanjih, da bi počakali razvoj dogodkov v Rusiji. Prebivalstvo rečenega mesteca, ki obstoji večidel iz preprostih kmečkih hiš, je v izredno kratkem času naraslo na petkratno število. Za prenočevanje na tleh v kantinah, ki so bile prvotno zgrajene za železniške delavce, se plačujejo sedaj nenavadno visoke cene. Na hišah nasprotnega obmejnega finskega mesta Torneje vihrajo v današnjih dneh rdeči prapori. Vsak trenutek prihajajoča nova in zopet nova poročila drže prebivalce v Haparandi v mrzlični radovednosti. Ljudje, ki so doslej napolnjevali le zatožne liste, dobivajo zdaj cele kopice brzozavnih vprašanj. Časnikarji oblegajo telefonski in brzozavni urad v takih množicah, da je moralo biti pomnoženo uradniško osebje. Ruski orožniki, ki so drugkrat stali na nasprotni strani lese-nega mostu in pri cesti za tovrstne vozove, so brez sledu izginili. V nedeljo so bili razoroženi in v ponedeljek so se že odpeljali proti Petrogradu. Tudi ni tu več ruskih uradnikov in častnikov, ki so tekem sedanje vojske pogosto prihajali v mestni hotel v Haparandi. Meje so sedaj zastražene, ali vključ vojaškemu kordonu pride lahko vsak Finec, okrašen z rdečo rožico, skozi vojaške straže, ne da bi ga kdo zadrževal. Celo ruski namestniški konzul je svaril kljub amnestiji nekatere politične begunce pred povratkom. Za finske liste, ki so sedaj brez cenzure in torej prosto pišejo, se ljudje v Haparandi kar trgajo.

»Večna ura.« Tu ne gre za kak per-petuum mobile in vendar je stroj, ki se trajno samostojno giblje. »Večno uro«, o kateri se tu govori, je izumel, tako poročajo iz Stockholma, Šved Teodor Dieden. Uporabil je spretno večno med seboj menjajoče se narurne sile, da je dobil jako zanesljivo merilo časa ali »večno uro«. Temperatura kakor tudi zračni tlak ne ostaneta skoraj nikoli sočasno daljšo dobo na isti višini; izpremembe, katerim so podvržene, se lahko za pridobivanje žive sile uporabljajo in to je napravil Dieden s tem, da je konstruiral vrsto kovinastih šatuljic iz prav tanke pločevine ter jih po vzorcu aneroidbarometra elastičnim potom zvezal. Te šatuljice so napolnjene z zrakom, ki tvori pri 18 stopinjah Celzija 757 milimetrski tlak. Kakor hitro se dviga zračni tlak, ali pa pada temperatura — ali narobe — se vrsta kovinastih šatuljic stiska in vsled spretno uvrstitve se vrši premikanje do 28 centimetrov. Te barometru podobne šatulje so gonilo Diedenove ure. Njih premikanje je tisto, ki dviga uteži, katera visi na brezkonečni verižici. Razmere uteži in dolžina ure so take, da se silno malo moči porabi, to pa še posebno vsled tega, ker večina kolesc teče v krogljicah. V teku enega leta pada utež le za 22 centimetrov. Če pa začne temperatura in zračni tlak valovati, se utež razmeramo naglo dvigne. Skoraj zmeraj je nekaj pritisk sile, in dokler je ta, se izvor moči, ki nastane vsled izprememb zračnega tlaka in temperature, lahko zapre. Za vse to skrbi ura sama; ko stoji utež na gotovi višini, se navijanje izključuje, in kakor hitro doseže pri padanju enako mesto, se zopet uvrsti. Na vprašanje, koliko časa gre lahko ta ura, je po človeški sodbi odgovoriti, da bo šla neprenehoma, dokler se kaka zmet ali pero ne polomi, kajti zračni tlak in temperatura delujeta stalno. Diedenove »večne ure« ne bo treba nikoli navijati in se ne bo nikoli iztekla. Dieden je pognal svojo uro meseca novembra 1916 in od tedaj gre brez prestanka in kaže pravi čas. Skoraj v teku enega tedna se je dvigala utež, ki tehtala približno 10 kg, za 85 milimetrov, s čemer se je gonilne sile nabralo za polnih pet mesecev. Potem je šla utež še navzgor, in največkrat se je naravna gonilna sila sama izključila. Pripomniti moramo še, da je rečena Diedenova večna ura sicer jako pripravna in pa zanesljiva, a draga, saj ne stane nič manj kot 1300 kron. Ko bi se izdelovala v veliki množini, bi prišla že par sto kron bolj poceni. — Množina sile, ki jo odteguje naravnim silam, je sicer za njen obrat prevelika, ki bi pa ne prišla v poštev pri stroju, ki bi bil premajhen. Ura porabi samo en del milijarde konjske sile.

Človek brez želodca. Društvu dunajskih zdravnikov je pripeljal profesor Lorenz neko ženo, ki jo je bil pred letom dni operiral, in je bil naposled primoran, zaradi velike bule — amputirati cel želodec. Ko je bila žena še zdrava, je tehtala 80 kilogramov, pred operacijo pa le 38 kilogramov. Opera-

cija je trajala nekaj čez 60 minut in se je popolnoma posrečila. Žena je polagoma okrevala in tehta danes že 50 kilogramov. Zredila se je torej prvo leto po operaciji za 12 kilogramov. Danes je zopet zdrava in čila, upravlja veliko posestvo in je lahko vse. Samo čez nekaj še toži: če zaužije gujat s kislim zeljem — jo boli želodec.

Čtrok se odda za svojega

ali pa v oskrbo. Več se izve v upravnishtvu »Slovenca« pod št. 1902.

Proda se breja krava

in ena krava s teletom.

Več se izve pri 1778 (3)

Ani Krušič, gostilna
Udmat 61, Ljubljana.

Proda se lepa, 3 leta stara

kobila

kostanjeve barve, pri Andreju Kregar, posestniku, Vižmarje. 1804

Proda se radi rodbinskih razmer

1776 (3)

VILA

z gospodarskim poslopjem v ljubljanski okolici

ima vrt za sadje in zelenjavo, lepo zdravo lego ob Savi, pripravna za letno stanovanje, letovišče, tudi za manjšo tovarno, ker se na željo, lahko vpele električna ali vodna sila. Vpošte-vajo se le resni dretni kupci. — Ponudbe na upravnishtvu »Slovenca« pod »Redka prilika«.

Službe išče mlad, vojaščine prost

trgovski pomočnik

mešane stroke, na deželi ali v mestu. Pismene ponudbe pod »Trgovski pomočnik« na upravo »Slovenca« 1799.

2 izurjena

mizarska pomočnika

sprejme takoj A. Trink, mizarstvo, Ljubljana Linhartova ul. 8. 1798

Sprejme se proti dobri plači pošteno in pridno

dekle

zmožno vseh domačih del. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod Dekle. 1795 (3)

Prosim

da bi me kdo obvestil za kako majhno stanovanje kjerkoli na Dolenjskem, hvaležna mu bom. Sem vdova s penzijo, brez družine, goriska begunka. — Obvestila nasloviti: Miro-ljubna in skromna 1787 — na inseratni oddelek tega lista.

Prodajalna

z opravo vred na jako prometnem kraju kolo-dvorske ulice v Črnomlju odda se s 1. januarjem 1918 odnosno s 1. novembrom t. l. za daljšo dobo v najem. Natančneje se poizve pri lastniku

Jankotu Schweiger v Črnomlju št. 193

Na državni železnici v Ljubljani se za

železničarsko kuhinjo

sprejme: 1800

ena kuharica-vođiteljica. Po-goji: bivša vo-diteljica častniške, moštvene ali kake druge večje skupne kuhinje, vajena

ena podkuharica večjega obrata, močna in delovna, in

ena kuhinjska dekla. — Prednost imajo vdove in sirote bivših železn. uslužbenecv. Predstaviti se je na državnem kolo-dvoru v železn. kuhinji. Plača in del, razmerje po dogov,

Za slovensko - nemško korespondenco
se išče
kontorist
ali
kotoristinja

za neko tovarniško pisarno v Stubici, Hrvatsko. Ponudbe v obeh jezikih s sliko, prepisi spričeval in zahtevo plače na E. V. Feller, Zagreb, Jurjevska ul. 31. A.

Tovorne voznje
za trgovce, agenture, ter selitve itd.
prevzema

prevoznisko podjetje

Metelkova ulica št. 13.

Za skladiščenje
in nadzornico delavk

v opremljenem oddelku farmacevtskega podjetja v Stubici na Hrvatskem se sprejme zanesljiva, pridna dama z razločno pisavo, katera je bila že v enaki službi. Ponudbe s sliko in prepisi spričeval ter zahtevo plače na E. V. FELLER, Zagreb, Jurjevska ulica 31. A. 1783

Trgovina čevljev
na drobno

„Peko“
zopet nekaj časa
odprta!

Proda se
mlada koza dobrega plemena,
stara 5 mesecev
pri Heleni Zavašnik Sp. Pirniče 3,
p. Medvode. 1810

Mirno sobo

s hrano ali vsako posebej za dve osebi se išče v Ljubljani ali v okolici za dobo približno od 10. do 24. avgusta. Ponudbe z navedbo cene se naj pošljejo na upravništvo tega lista pod št. 1808.

Žrebica

stara 5 mesecev, pincgavske pasme,
se proda
na Poljanski cesti 55. 1814

Za večje posestvo na
Sp. Štajerskem se išče
oskrbnik (majar)

izvežban v vseh strokah kmetijstva. Lepa prilika tudi za invalide in oženjene. Nastopi se služba takoj. — Ponudbe na upravništvo „Slovenca“ pod »Za zanesljivega in zvestega stalna služba« 1812. 1812 (2)

Proda se takoj v Pišecah pri Brežicah na Štajerskem za trgovino, gostilno in vsako drugo obrt primerna hiša z vsemi gospodarstvenimi poslopji ter ima lepo dvorišče, vrtove in se nahaja ob potoku; v bližini je krasen, novozasajeni vinograd, travnik z večjo množino sadnega drevja, vrt in njive v obsegu ca. 3 oralov za K 40.000.
Posestnik: Martin Schwer, Bregana, pošta Jesenice, Dolenjsko! 1755

MILO
dobivate
v specialni trgovini za milo
Milan Hočevar
Ljubljana, cv. Petra cesta 30
Istotam tudi sveče, krema za čevlje, toaletna mila, pralni praški itd. na debelo in na drobno. 358

Zamaške

nove in stare kupi vsako množino
tvrdka JELAČIN & Ko. Ljubljana
Ljubljanska industrija probkovih zamaškov.

500K Vam plačam, ako vaših kurjih oči, bradavic in trde kože, tekem 3 dni s korenino in brez bolečin ne odpravi
Ria-Balsam. Cena ločka z jamstvenim pismom K 1-75, 3 lončki K 4-50, 6 lončkov K 7-50. Štotine zahvalnic in priznanjic. Kameny, Kaschau (Kassa) I, poštni predal 12/306 Ogrsko. 1042

V sredini mesta se išče suho, zračno
skladišče
Ponudbe do 30. t. m. pod „Skladišče“
na upravništvo tega lista. 1750

Srbečico, lišaje
odstrani prav naglo dr. Flesch-a izvij. „rujavo mazilo“. Mali lonček K 1-60, veliki K 3-— porcija za rodbino K 9-—. Zaloge za Ljubljano in okolico: Lekarna pri zlatem olenu, Ljubljana, Marijin trg, 1520

Lesni delavci

se iščejo za takojšnje delo in nastop:
2 uri od železnice v bližini Feldkirchna na Koroškem. Delo je v lepem graščinskem gozdu za pripravljane 4 metre dolgi hlovdov (krijev) in lesa za papirnice nad 2000 metrov. Delo traja do snega in tudi prihodnje leto. Dobra dnevna plača. Za prehrano, ki jo preskrbi občina, dobe delavci še priboljšek od gospodarja. Zeli se 4-6 delavcev z naddejavcem, ki razume tudi nemški. Istotako se išče izurjen žagar na prav dobro dvojnato žago na turbino v Feldkirchnu. Nastop takoj. Delo skozi celo leto. Vprašanja na upravo „Slovenca“ pod št. 1706 (če-le možno v nemščini).

V globoki žalosti naznanjamo, kakor se nam uradno poroča, da je naš iskreno ljubljeni sin in brat, gospod

Rok Zalokar

diplom. visokošolec trgovske visoke šole v Kolinu in poročnik v rez.

umrl dne 6. novembra 1916 v bolnici št. 35 italjanskega rdečega križa za dobljenimi ranami pri 9. soški ofenzivi in bil v Visco pokopan.

Podgora pri Št. Vidu nad Ljubljano, 25. julija 1917.

Ivan oče. Marija mati. Anton in Vinko brata. Franica sestra. 1815

Glavno zastopstvo

neke domače velike življenjske zavarovalnice se odda za Kranjsko. S to službo so združeni stalni dohodki ter je to mesto še zelo sposobno za nadaljnji razvoj. Popolno znanje slovenščine in nemščine ter zadostna trgovska in splošna izobrazba je pogoj. Le odlični, kavcije zmožni gospodje se vabijo, da vpošljejo svoje ponudbe do 30. tekočega meseca na upravo našega lista pod „Prima reference“ 1728

Kranjska deželna podružnica v Ljubljani

n. a. dež. življ. in rentne, nezg. in jamstvene zavarovalnice
sprejema zavarovanja na doživetje in smrt, otroški dot. rentna in ljudska, neškodna in jamstvena zavarovanja
Javen zavod. Absolutna varnost. Nizke premije.
Udeležba na dividendah pri življenjskem zavarovanju že po prvem letu: Stanje zavarovanj koncem leta 1914. K 175.490.835—
Stanje garancijskih fondov koncem leta 1914. K 48.732.022-76
V letu 1914. se je izplačalo zavarovancem na dividendah iz čistega dobička . . . K 432.232-66
Kdor namerava skleniti življenjsko zavarovanje, veljavno za vojno zavarovanje, naj se v lastno korist obrne do gori imenovane podružnice. — Prospekti zastoj in poštine prosio. 1439
Sposobni zastopniki se sprejmejo pod najugodnejšimi pogoji. Marije Terezije cesta št. 12.

Graščinsko posestvo naprodaj.

Dobra prihodnost za kapitaliste in podjetništva!

V lepem zdravem kraju, 10 minut od železniške posaje Gradac na Kranjskem, na progi Karlovec — Metlika — Gradac — Ljubljana, v izmeri 256 oralov, vse v enem kosu, od tega prilično

65 oralov rodovitnih njiv, travnikov, vrtov itd.
20 „ posekanega gozda za premenitev v polje,
15 „ hrastovega, smrekovega, lipovega gozda (do 80 let.)
156 „ „ „ „ (od 20 — 40 let.)

Leg: ravnina, višina 130—150 m nad morjem, tla glinasta in ilovnata, primerna za pšenico, koruzo, zelenjavo itd. Zemljišča leže ob dveh dobrih cestah. Velika zidana prav dobro vzdrževana gospodarska poslopja. Močan grad, enonadstropen, zidan na štiri vogale, s 4 stolpi, v obsegu nad 200 metrov z 32 prostori za stanovanje in mnogimi drugimi prostori, primernimi za vsako podjetje. Pri gradu je vlastní mlin na 6 tečajev ob stalni vodi, ki nikdar ne zamrzne; dalje se more uvesti električna naprava za žago, opekarno, tovarno peči, lončarskih izdelkov in druga podjetja. Na zemljišču se morejo urediti apnenice, ker se nahaja prve vrste kristalizovani apnenec za izvrstno apno, ki se more na stotine vagonov prodati za visoke cene.

Istotako se nahaja material za spomenike in za krasne podstavke, kot spomenike, plošče itd., ker po ugledju ima podobo prima marmorja. Lastno lovišče. — Lastna cerkev — Dolgov ni. — Ponudbe na upravo graščine Krupa, p. Gradac, Belakrajna. 1706

Staubna parcela

pri Bohinjskem jezeru, v bližini Sv. Janeza, se pod ugodnimi pogoji proda. Pojasnila daje Posojilnica v Radovljici.

1745

Globoko potrjim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš iskreno ljubljeni, nepozabni, edini sin, oziroma brat, gospod

Rudolf Beno Hammerlitz
artil. letal. poročnik

odlikovan s zlato in srebrno hrabrosino svetinjo, nemškim železnim križem, signum laudis in Karlovim križem

včeraj 23. t. m. na rumunskem bojišču padel kot junak za blagor domovine. Zemski ostanki predragega pokojnika se svojedobno prepeljejo v domovino in položijo v rodbinsko rakev na logaškem pokopališču.

Logatec-Radovljica, dne 24. julija 1917.

1811

Žalujejo ostali.